

OTSUS

30.05.2018 nr 9-3/2018-002

OÜ Jõgeva Veevärk veeteenuse hinna kooskõlastamine

1. Hinnamenetluse alustamine

09.04.2018 registreeriti Konkurentsiametis OÜ Jõgeva Veevärk (edaspidi JVV) taotlus veeteenuse hinna ja põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi Hinnataotlus).

JVV tegevuspiirkonnaks on määratud Jõgeva Linnavolikogu 28.09.2017 otsusega nr 176 Jõgeva linna haldusterritoorium, mis asub reoveekogumisalal „Jõgeva“ (registrikoodiga RKA0490150, reostuskoormusega 6 166 inimekvivalenti (edaspidi ie)¹, samuti Öuna, Liivoja ja Ellakvere külad. Lisaks osutab JVV veeteenust teisele vee-ettevõtjale AS-le Kuremaa Enveko, mis tegutseb Jõgeva alevikus.

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse² (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 ie või enam, koostab ta veeteenuse hinna ettepaneku ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

ÜVVKS § 14² lg 2 järgi, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on alla 2000 ie või väljaspool reoveekogumisala, esitab ta hinnataotluse ÜVVKS § 14² lg 1 sätestatud alustel ja korras kooskõlastamiseks valla- või linnavalitsusele, kes kontrollib hinnataotluse vastavust ÜVVKS-ile ja selle alusel kehtestatud kohaliku omavalitsuse õigusaktidele, sealhulgas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lg 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

ÜVVKS § 14¹ lg 3 sätestab, et kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust nii üle kui ka alla 2000 ie suuruse reostuskoormusega reoveekogumisalal, kuid soovib hinnataotluse alusel kehtestada nende piirkondade jaoks ühesuuruse veeteenuse hinna summaarsete kulutuste alusel, esitab ta kõiki reoveekogumisalasid hõlmava hinnataotluse kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

¹ <http://register.keskkonnainfo.ee/envreg/main#HTTpvheYnre2OJihVbqCvR5eK0KrVT9k2p>

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/105072013006>

ÜVVKS § 14¹ lg 2 kohaselt võib vee-ettevõtja võtta tasu teisele vee-ettevõtjale osutatava teenuse eest üksnes juhul, kui ta on esitanud selleks eraldi hinnataotluse ning saanud kooskõlastuse ÜVVKS § 14² sätestatud alustel ja korras.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 1, § 14¹ lg 2 ja lg 3 esitas JVV ettevõtja poolt hallatavate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide piirkonnas (valdavalt Jõgeva linnas) kehtestatava veeteenuse hinna koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirjaga ning teisele vee-ettevõtjale, AS-le Kuremaa Enveko, kehtestatava veeteenuse hinna kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab Hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon Konkurentsiametil võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 tulenevalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. HMS § 5 lg 1 tulenevalt on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi Küsimustik) exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik vee-ettevõtjatele“³. Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2 lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhinduda

³ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Regulaatsiooniteenistus/Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinnataotluse vormid.

Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“⁴.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab Konkurentsiamet välja juhendi „Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted“ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁵. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest lähtuvalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagamisel müügiühikuga (Juhendi p-d 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse koostööstamise käigus halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks ning on Konkurentsiametile siduv. Juhendi eesmärk on sõnastada meetodilised alused, millest Konkurentsiamet lähtub talle ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Juhendis kasutatud põhimõtted on koostööstas ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁶ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 kohaselt peab vee-ettevõtja Konkurentsiametil lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil ja kohalikul omavalitsusel õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 kohaselt tehakse hinnataotluse koostööstamise otsus 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamise taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse koostööstamiseks.

2. Menetlusosaline

JVV on asutatud Jõgeva linna poolt ja kantud äriregistrisse 17.12.2008 registrikoodiga 11541489. JVV juriidiline aadress on äriregistri andmetel Toominga 34, Jõgeva linn, Jõgeva

⁴ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Reguleerimisnõuetes/Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinna koostööstamise meetodid ja juhendid

⁵ Juhend on avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Reguleerimisnõuetes/Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinna koostööstamise meetodid ja juhendid. Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade koostööstamise sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti reguleerimise alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade koostööstamise ebavõrdse kohtlemise vältimiseks. Nimetatud juhendit võivad kasutada ka kohalikud omavalitsused veeteenuse hindade koostööstamisele.

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

maakond, 48303 ja juhatuse liige Kalle Pint. JVV peamiseks tegevusaladeks on äriregistri andmetel veekogumine, –töötus ja –varustus ning kanalisatsioon ja heitveekäitlus. Ettevõtte majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. Ettevõtte osakapitali suuruseks on 2023,5 tuh €, mille omanik on 100% Jõgeva Vallavalitsus. 24.10.2017 moodustus Jõgeva linna, Jõgeva valla, Palamuse valla ja Torma valla ühinemise teel uus haldusüksus - Jõgeva vald⁷.

Lisaks veevarustuse ja reovee ning sademevee ärajuhtimise ja puhastamise teenusele, osutab JVV vähesel määral erinevaid, nii põhitegevusega seotud kui ka teisi lisateenuseid nagu pargimisteenust, kinnistute torustike remondi- ja hooldustöid, kinnistuühenduste projekteerimistöid ning haldab Jõgeva linna jäätmejaama.

3. Menetluse käik

09.04.2018 registreeriti Konkurentsiametis JVV Hinnataotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga.

Kuna esitatud Hinnataotlus oli puudustega HMS § 15 lg 2 mõttes, ei olnud Konkurentsiametil võimalik alustada Hinnataotluse sisulist menetlemist. 19.04.2018 saatis Konkurentsiamet JVV-le e-kirja Hinnataotluses esinevate puuduste (arvuline informatsioon ühe ja sama müügimahu / põhivara maksumuse kohta ei ühtinud erinevatel töölehtedel, s.t koond ja detailne info erinesid, osaliselt puudusid elektrienergia andmed) kõrvaldamiseks.

24.04.2018 esitas JVV Konkurentsiametile parandatud Hinnataotluse, millest vee-ettevõtja oli kõrvaldanud Konkurentsiameti poolt viidatud puudused. ÜVVKS § 14² lg 4, HMS § 33 lg 2 ja § 35 lg 4 koostoimest tulenevalt algas JVV Hinnataotluse menetluse tähtaeg **25.04.2018** (nõuetekohase taotluse esitamisele järgnevast päevast).

26.04.2018 saatis Konkurentsiamet JVV-le kirjaga küsimused Hinnataotluse menetlemiseks vajalike selgituste ja täpsustavate andmete saamiseks (liitumispunktide rajamine, veeteenuse abonentide arvud ja müügimahud, saaste- ja elektrienergia kogused, investeringute ja põhivara andmed jm).

08.05.2018 saatis JVV Konkurentsiametile vastuse Konkurentsiameti 26.04.2018 järelepärimisele ning korrigeeritud Hinnataotluse.

09.05.2018 saatis Konkurentsiamet ÜVVKS § 14² lg 7 lähtuvalt AS-le Kuremaa Enveko e-kirjaga järelepärimise Hinnataotluse menetlemiseks vajalike selgituste ja andmete saamiseks Jõgeva aleviku tegevuspiirkonna müügimahtude prognoosi ning tarbijate arvu kohta.

11.05.2018 saatis AS Kuremaa Enveko Konkurentsiametile e-kirjaga vastuse Jõgeva aleviku tegevuspiirkonna müügimahtude prognoosi ja tarbijate arvu kohta.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks. JVV Hinnataotluse menetlemise tähtaeg peatus perioodidel 27.04.2018–08.05.2018 (12 päeva) ja 10.05.2018–11.05.2018 (2 päeva), sest Konkurentsiametil puudusid Hinnataotluse menetlemiseks vajalikud andmed.

⁷ Lisaks neljale omavalitsusele kuuluvad Jõgeva valla koosseisu ka Pajusi valla Kaave küla ja Puurmani valla Jõune, Härjanurme, Pööra ja Saduküla külad.

17.05.2018 toimus kohtumine JVV ja Konkurentsiameti esindajate vahel Hinnataotlusega seotud küsimuste arutamiseks.

22.05.2018 esitas JVV, tulenevalt kohtumisel arutatust, Konkurentsiametile Hinnataotluse, milles korrigeeris võrreldes 08.05.2018 esitatud Hinnataotlusega veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevaid tegevuskulusid, kapitalikulu ning tulukust.

22.05.2018 saatis Konkurentsiamet Jõgeva Vallavalitsusele järelepärimise, milles küsis JVV Hinnataotluses kajastuvate investeringute vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

24.05.2018 Jõgeva Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on JVV poolt Hinnataotluses kajastatud investeringud vastavuses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 23.05.2018-24.05.2018 (2 päeva), sest puudus kohaliku omavalitsuse arvamus Hinnataotluse ja selles kajastatud investeringute vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale.

Konkurentsiameti koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁸ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks I poolaastal (01.01–30.06), täidetakse Küsimustiku veerg „hinna arvutus 12 kuu andmete alusel“ jooksva majandusaasta andmetega. Tulenevalt asjaolust, et JVV esitas Hinnataotluse 09.04.2018 ehk 2018.a I poolaastal, teostas Konkurentsiamet veeteenuse hinna analüüsi **2018.a 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel**.

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁹ ettevõtja majandusaasta aruandeid s.t 12 kuu andmeid ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust). 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinda kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

22.05.2018 JVV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt tabel 1) kajastatud JVV poolt esitatud tegevuskuludest, kapitalikulust ja tulukusest.

Tabel 1 JVV veeteenuse hinna komponendid

Rea nr		Ühik	2018
1	TEGEVUSKULUD	tuh.€	287,5
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh.€	25,3
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh.€	15,9
4	Saastetasu	tuh.€	9,4

⁸ <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

⁹ <https://ariregister.rik.ee/>

5	Kontrollitavad kulud	tuh.€	262,2
6	Elektrienergia kulu	tuh.€	33,2
7	Muud kontrollitavad tegevuskulud	tuh.€	229,0
8	KAPITALIKULU	tuh.€	143,5
9	TULUKUS	tuh.€	136,0
10	LUBATUD MÜÜGITULU	tuh.€	567,0
11	Jõgeva Vallavalitsuse kompensatsioon tuletõrjehüdrantide ja sademevee kulude katteks	tuh.€	-25,9
12	LUBATUD MÜÜGITULU VEETEENUSE HINNAS	tuh.€	541,0
13	Võetud vee müügimaht	tuh m ³	165,6
14	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht	tuh m ³	161,7
15	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht AS Kuremaa Enveko	tuh m ³	9,5
16	Müügimaht kokku	tuh m³	336,8

Konkurentsiamet teostab analüüsi JVV ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse kõikide taotletud tasude (tasu võetud vee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) aluseks olevatele summaarsetele hinna komponentidele: tegevuskuludele, kapitalikulule ja tulukusele (vt Tabel 1, veerg „2018“ read 1, 8 ja 9) ning müügimahtudele (vt Tabel 1 veerg „2018“ read 13 – 15). **Konkurentsiamet on seisukohal, et JVV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS § 14 lg 2 toodud nõuetele.**

Alljärgnevalt esitab Konkurentsiamet seisukohad JVV poolt taotletud veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevate hinnakomponentide kohta (vt Tabel 1, read 1 - 12) võttes arvesse ettevõtja poolt esitatud andmeid ja menetluse käigus saadud selgitusi.

4. Taotleja üldiseloostus

ÜVVKS § 7 lg 2, 2² ja 3 kohaselt määrab kohaliku omavalitsuse volikogu oma otsusega vee-ettevõtja ning kehtestab vee-ettevõtja tegevuspiirkonna.

JVV tegevuspiirkonnaks on määratud Jõgeva Linnavolikogu 28.09.2017 otsusega nr 176 Jõgeva linna haldusterritoorium, mis asub reoveekogumisalal „Jõgeva“ (registrikoodiga RKA0490150, reostuskoormusega 6 166 inimekvivalenti (edaspidi ie)¹⁰, samuti Öuna, Liivoja ja Ellakvere külad. Lisaks osutab JVV veeteenust teisele vee-ettevõtjale AS-le Kuremaa Enveko, mis tegutseb Jõgeva alevikus.

Veeteenuse hinnad JVV tegevuspiirkonnas on kooskõlastatud Konkurentsiameti 18.04.2016 otsusega nr 9.1-3/16-006. Ülevaade JVV tegevuspiirkonnas kehtivatest ja taotletavatest veeteenuse hindadest on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 2).

¹⁰ <http://register.keskkonnainfo.ee/envreg/main#HTTPvheYnre2OJihVbqCvR5eK0KrVT9k2p>

Tabel 2 Kehtivad veeteenused hinnad ja kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad

Rida	Veeteenus	Kehtiv hind (€/m ³)	Kooskõlastatav hind (€/m ³)	Muutus %-des
1	Jõgeva linn¹¹			
2	Tasu võetud vee eest	1,02	1,18	16,1
3	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	1,65	2,04	23,6
4	Vee-ettevõtja Kuremaa Enveko AS			
5	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	1,38	1,54	11,3
6	Põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri Jõgeva linnas	(€/tk)	(€/tk)	
7	Kinnistu liitumiseks ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga tehniliste tingimuste koostamine	7,50	7,50	0,0
8	Veemõõtja plommimine	5,17	5,17	0,0
9	Kinnistu veeühenduse sulgemine või avamine veemõõdusõlmest või maakraani kaudu või siibrikaevust	15,83	15,83	0,0
10	Veemõõtja vahetus ja plommimine	15,97	15,97	0,0
11	Tehniliste tingimuste väljastamine projekteerimiseks, detailplaneeringuks	15,97	15,97	0,0
12	Arvamuse esitamine ehitusprojekti kohta ¹²	15,97	15,97	0,0
13	Näidu kontrollimise tasu	3,84	3,84	0,0

Veeteenuse hinnatõusu peamiseks põhjuseks on kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavas ettenähtud investeeringute lülitamine veeteenuse hinda (Jõgeva linnalt saadud sihtfinantseering s.h veemajandusprojekti läbiviimiseks summas 1164,1 tuh € on 2017.a-l ümber vormistatud osakapitali sissemakseks, mistõttu arvestatakse nimetatud summat veeteenuse hinnas).

ÜVVKS § 14 lg 3 mõttest¹³ lähtuvalt kooskõlastab Konkurentsiamet tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest reoveele, mis ei ületa kohalike omavalitsuste volikogude poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades sätestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi (reostusnäitajate piirväärtusi) või vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi. Vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi

¹¹ Edaspidi on käesolevas otsuses kooskõlastava veeteenuse hinna piirkonnana (nimetusega Jõgeva linn) mõeldud lisaks Jõgeva valla sisese Jõgeva linna territooriumile ka linnaga piirnevaid külasid, mida JVV teenindab.

¹² Konkurentsiameti 18.04.2016 otsuses nr 9.1-3/16-006 kooskõlastatud nimetusega „Arvamuse esitamine ehitusprojekti ja detailplaneeringu kohta“

¹³ ÜVVKS § 14 lg 3 kolmanda lause kohaselt võib **lisaks veeteenuse hinnale** kehtestada **ülenormatiivse reostuse tasu**. Ülenormatiivse reostuse tasu ei kuulu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**, mis on seotud reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega (vt ÜVVKS-i juurde kuuluv 18.02.2010 komisjoni istungi seletuskirja ÜVVKS § 14 lg 3 kohta - „Seletuskiri monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“; <http://www.riigikogu.ee/?page=eelnou&op=ems2&emshelp=true&eid=790420&u=20131212113731>; lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset). Rahalise nõude kahjude suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, kuna kahjud on seotud konkreetse ülereostuse tagajärjel tekkinud kuludega seoses reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega, mistõttu ei kuulu ülenormatiivse reostuse tasu Konkurentsiametiga kooskõlastamisele.

ja -kanalisatsiooni kasutamise lepingutes maksimaalsete reoainete sisalduste mittekokku-leppimisel või olukorras, kus ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtused rikuksid reoveepuhasti töörežiimi on oluline, et ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused oleksid määratletud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatavas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (ÜVVKS § 8 lg 4 p 2), kuivõrd ÜVVKS § 10 lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. ÜVVKS § 8 lg 6 järgi on vee-ettevõtja kohustatud vastu võtma kliendilt reovett, mille reoainete kontsentratsioonid ei ületa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud piirväärtusi või mis ei kahjusta ühisveevärki ja -kanalisatsiooni ning ei põhjusta puhastusprotsessi häireid.

ÜVVKS § 8 lg 4 lähtuvalt on Jõgeva Linnavalitsus määranud JVV tegevuspiirkonnas ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused Jõgeva linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (Jõgeva Linnavolikogu 22.04.2010 määrus nr 8¹⁴ § 16 lg 1 ja 2) alljärgnevalt:

Ühiskanalisatsiooni juhitava reovee üldreostusnäitajate piirväärtused			
Reostusnäitaja	Tähis	Mõõtühik	Piirväärtus
Vesinikioonide min sisaldus	pH _{min}	pH-ühik	6,5
Vesinikioonide maks sisaldus	pH _{max}	pH-ühik	8,5
Heljuvainete sisaldus	HA	mg/l	1000
Biokeemiline hapnikutarve	BHT ₇	mg/l	1400
Keemiline hapnikutarve	KHT	mg/l	1400
Polaarsete süsivesinike sisaldus		mg/l	50,0
Naftasaaduste sisaldus		mg/l	5,0
Üldämmastiku sisaldus		mg/l	120,0
Ühealuseliste fenoolide sisaldus		mg/l	2,9
Kahealuseliste fenoolide sisaldus		mg/l	15,0
Pindaktiivsete ainete sisaldus		mg/l	44,0
Üldfosfori sisaldus		mg/l	20,0
Sulfaatide sisaldus		mg/l	80,0
Ühiskanalisatsiooni juhitava sademevee reostusnäitajate piirväärtused			
Reostusnäitaja	Tähis	Mõõtühik	Piirväärtus
Biokeemiline hapnikutarve	BHT ₇	mg/l	15
Keemiline hapnikutarve	KHT	mg/l	125
Heljuvainete sisaldus	HA	mg/l	40
Üldämmastiku sisaldus	N _{üld}	mg/l	45
Üldfosfori sisaldus		mg/l	1
Naftasaaduste sisaldus		mg/l	5,0

Jõgeva linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja § 8 lg 7 ja 8 sätestab, et kui kliendi reo- või sademevee reostusnäitajad ületavad eeskirja § 16 kohaseid piirväärtusi, on klient kohustatud enne reo- või sademevee ühiskanalisatsiooni juhtimist kasutama eelpuhastust. Kui kliendi poolt ühiskanalisatsiooni ohustava reostuse (s.h piirväärtusi ületava reo- või

¹⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/427112013036&leiaKehtiv>

sademevee) ärajuhtimise tõttu rikuti ühiskanalisatsiooni rajatise või põhjustati keskkonnareostust, hüvitatakse sellest tulenevad kahjud kliendi poolt.

Jõgeva linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni eeskirjas kajastatud toetab ka ÜVVKS § 14 lg 3¹⁵, mille mõttest lähtuvalt ei kuulu piirväärtusi ületav tasu ehk ülenormatiivse reostuse tasu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga vaid tekkinud kahjud kuuluvad hüvitamisele kahju tekitaja poolt.

Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud veeteenuse hind kehtib klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reo- või sademevee kontsentratsioon ei ületa ülaltoodud tabelis veerus „Piirväärtus“ kajastatud näitajaid, mis on ühtlasi kajastatud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas.

Järgnevas tabelis (vt Tabel 3) on kajastatud JVV ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi iseloomustavad üldised näitajad aastatel 2015-2018.

Tabel 3 JVV üldiseloomustus

rida	ÜLDANDMED		2015	2016	2017	2018
1	Puurkaevude arv	tk	5	5	5	5
2	Veepumplate arv	tk	6	6	6	6
3	Reovee pumplate arv	tk	6	6	7	7
4	Reoveepuhastite arv	tk	1	1	1	1
5	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	39,0	39,2	39,3	39,3
6	sh rekonstrueeritud	km	17,0	17,1	17,2	17,2
7	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	40,8	41,0	41,0	41,0
8	sh rekonstrueeritud	km	14,8	14,8	14,8	14,8
9	Sademeveekanalisatsiooni torustike pikkus	km	15,5	15,5	15,5	15,5
10	sh rekonstrueeritud	km	6,6	6,6	6,6	6,6

JVV ammutab vett ning juhib heitvett suublasse vastavalt vee erikasutusloale nr L.VV/330040, kehtivusega alates 21.04.2018 (tähtajatult). Eelnimetatud vee erikasutusluba on väljastatud JVV-le põhjaveevõtuks üle 5 m³ ööpäevas siluri-ordoviitsiumi põhjaveekihist ning reovee puhastamiseks ning heitvee ja sademevee juhtimiseks Sopi kraavi, Painküla peakraavi ja Pedja jõe suublatesse.

JVV tegevuspiirkonnas on 2018.a-l 5 puurkaevu ja 6 vee pumplat, mille kaudu varustatakse Jõgeva linna puhta joogiveega. 2018.a-l opereerib JVV ühe reoveepuhastiga, milles puhastatakse Jõgeva linna ja vee-ettevõtja AS-i Kuremaa Enveko Jõgeva aleviku

¹⁵ ÜVVKS § 14 lg 3 kolmanda lause kohaselt võib **lisaks veeteenuse hinnale** kehtestada **ülenormatiivse reostuse tasu**. Ülenormatiivse reostuse tasu ei kuulu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**, mis on seotud reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega (vt ÜVVKS-i juurde kuuluv seletuskiri ÜVVKS § 14 lg 3 kohta <http://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/a1b6818e-28d9-2be3-2395-bdabe3348660/Monopolidele%20hinnapiirangute%20kehtestamise%20seadus/> esimene lugemine „Seletuskiri monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“; seletuskirja lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset). Rahalise nõude kahjude suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, kuna kahjud on seotud konkreetse ülereostuse tagajärjel tekkinud kuludega seoses reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega, mistõttu ei kuulu ülenormatiivse reostuse tasu Konkurentsiametiga kooskõlastamisele.

tegevuspiirkonna reovesi. Lisaks on JVV tegevuspiirkonnas 2018.a-l kasutusel 7 reovee pumplat, millest üks teenindab vaid vee-ettevõtja AS Kuremaa Enveko tegevuspiirkonda Jõgeva alevikus. Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorustike ning sademeveekanaliseerimise torustike (s.h rekonstrueeritud torustike) pikkuses ei ole aastatel 2015 – 2018 märkimisväärsed muutused toimunud (vt tabel 3 read 5- 10).

JVV ja Jõgeva Vallavalitsuse vahel on sõlmitud kaks teenuslepingut: 1) 29.03.2018 teenusleping Jõgeva linnas sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimiseks ja puhastamiseks Jõgeva linna avalikelt teedelt, tänavatelt ja väljakutelt, mille eest Jõgeva Vallavalitsus maksab JVV-le 2018.a-l kompensatsiooni 22,4 tuh € (käibemaksuta) ning 2) 27.03.2018 teenusleping tuletõrjehüdrantide hooldamiseks ja remondiks, tuletõrjehüdrantidest tulekustutusvee võtmise tagamiseks ning tuletõrjehüdrantide renoveerimiseks ja paigaldamiseks, mille eest Jõgeva Vallavalitsus maksab JVV-le 2018.a-l kompensatsiooni 3,5 tuh € (käibemaksuta). Kokku kujuneb Jõgeva Vallavalitsuse poolt vee-ettevõtjale makstavaks kompensatsiooniks 2018.a-l 25,9 tuh € (ilma käibemaksuta).

5. Müüginahud ja veekadu

5.1. Müüginahud

Müüginahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müüginahuga. Mida väiksem on müüginah, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlusi, kas ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müüginahud on põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi punktile 4.1, millest lähtuvalt kasutatakse müüginahu analüüsimisel alljärgnevat meetodeid:

- 1) müüginahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müüginahud, majandusprognosid, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

Kuna JVV soovib Hinnataotluse kohaselt kooskõlastada erineva veeteenuse hinna (reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu) Jõgeva linnas ja teisele vee-ettevõtjale AS Kuremaa Enveko, siis analüüsib Konkurentsiamet Jõgeva linna ja AS Kuremaa Enveko teenuse müüginahutusi (reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osas) eraldi.

5.1.1. Võetud vee müüginah Jõgeva linnas

JVV poolt Hinnataotluses prognoositud Jõgeva linna võetud vee müüginah aastaks 2018 on 165,6 tuh m³

JVV on prognoosinud 2018.a-l Jõgeva linnas võetava vee müüginahuks 165,6 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht Jõgeva linna võetud vee müüginahu 165,6 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsis Konkurentsiamet prognoositud võetud vee müüginahu hindamisel müüginahu ajaloolisi s.t tegelikke näitajaid ning tarbijate arvu dünaamikat.

Selleks koostas Konkurentsiamet JVV poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt tabel 4) võetud

vee müügimahtude kohta Jõgeva linnas aastatel 2015 – 2018.

Tabel 4 Võetud vee müüginahud Jõgeva linnas

	VÕETUD VEE MÜÜGIMAHT		2015	2016	2017	2018
1.	Võetud vee müüginahud	tuh m ³	163,5	164,1	163,3	165,6
2.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		0,4	-0,5	1,4
3.	Klientide (majapidamiste) arv	tk	2857	2867	2879	2885
4.	Klientide arvu muutus võrreldes eelneva aastaga	tk		10	12	6
5.	Vee tarbimine kliendi kohta aastas	m ³ /abonent	57,2	57,2	56,7	57,4
6.	Rajatud uute võetud vee teenuse liitumispunktide arv	tk	12	3	16	5

Võetud vee teenuse klientide (majapidamiste) arv. Võetud vee müüginahule hinnangu andmiseks analüüsib Konkurentsiamet esialgu võetud vee teenuse klientide arvu ja selle dünaamikat.

Võetud vee teenuse tarbijate (klientide) arv Jõgeva linnas kasvas 2015.a 2857 kliendilt 2017.a-ks 2879 kliendini, ehk 22 kliendi võrra ($2879 - 2857 = 22$: vt tabel 4 rida 3 ja 4). 2018.a-ks ehk regulatsiooniperioodiks prognoosib JVV veel 6 kliendi lisandumist, seega klientide arvuks Jõgeva linnas 2885 klienti ($2879 + 6 = 2885$: vt tabel 4 rida 3 ja 4). JVV hinnamenetluse käigus antud selgituste kohaselt on abonentide lisandumine saanud võimalikuks peamiselt tänu enne 2015.a rajatud torustike rekonstrueerimise käigus välja ehitatud uutele liitumispunktidele. Tabelist 4 nähtub, et abonentide lisandumine (liitumisvõimaluste kasutuselevõtt) on perioodil 2015-2018 samas suurusjärgus liitumispunktide rajamisega (vt tabel 4 rida 4 ja 6). Arvestades, et liitumispunkte lisandub JVV tegevuspiirkonnas peamiselt rekonstrueerimistöde käigus, liitumispunktide kasutuselevõtt on samas suurusjärgus nende rajamisega ning varasematel aastatel rajatud liitumispunktidel on kasutuselevõtt Konkurentsiameti praktikast tulenevalt aja jooksul kahanev, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks **JVV prognoositud 2018.a-l liituvate klientide arvu 6 tk ja võetud vee klientide arvu 2885 tk.**

Võetud vee müüginahud. Jõgeva linnas on võetud vee tarbimine aastatel 2015 – 2017 olnud suhteliselt stabiilne (vt tabel 4 rida 1 ja 2), vaatamata aastate lõikes lisandunud klientidele (majapidamistele) (vt tabel 4 rida 4). Ühe kliendi (majapidamise) keskmine võetud vee tarbimise maht on aastatel 2015-2017 langenud 57,2 m³-lt 56,7 m³-le kliendi kohta aastas (vt tabel 4 rida 5). 2018.a-ks on JVV prognoosinud ühe kliendi (majapidamise) keskmiseks võetud vee tarbimise mahuks (ühiktarbimiseks) 57,4 m³, mis on kõrgem eelnevate aastate ühiktarbimise näitajatest. **Kuna JVV on prognoosinud 2018.a-l ühe kliendi keskmise vee tarbimismahu aastas (57,4 m³) kõrgemaks eelnevate aastate (2015-2017) tegelikest ühiktarbimise näitajatest, loeb Konkurentsiamet põhjendatuks JVV prognoositud Jõgeva linna ühe kliendi keskmist võetud vee tarbimismahu 57,4 m³.**

Korruptades Jõgeva linna põhjendatud klientide arvu 2885 tk ühe kliendi keskmise võetud vee tarbimismahuga 57,4 m³-t, kujuneb võetud vee müüginahuks regulatsiooniperioodil 165,6 tuhat m³ ($57,4 \times 2885 / 1000 = 165,6$ tuhat m³), mis vastab JVV Hinnataotluses 2018.a-ks prognoositud Jõgeva linna võetud vee müüginahule.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks JVV poolt 2018.a-ks prognoositud Jõgeva linna võetud vee müüginahu 165,6 tuhat m³, mis kujuneb põhjendatud klientide arvu (2885 tk)

ja ühe kliendi aasta keskmise võetud vee põhjendatud tarbimismahu ($57,4 \text{ m}^3$) alusel ($2885 \times 57,4 / 1000 = 165,6 \text{ tuh m}^3$).

5.1.2 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht Jõgeva linnas

JVV poolt Hinnataotluses prognoositud Jõgeva linna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht aastaks 2018 on 161,7 tuh m³.

JVV on prognoosinud Jõgeva linna 2018.a-l osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahuks 161,7 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht Jõgeva linna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahu 161,7 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsis Konkurentsiamet prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse, nagu ka võetud vee müügimahu hindamisel, müügimahu ajaloolisi s.t tegelikke näitajaid ning tarbijate arvu dünaamikat. Selleks koostas Konkurentsiamet tabeli (vt tabel 5) ettevõtte poolt Hinnataotluses esitatud andmete alusel, kus on kajastatud reovee teenuse müügimahud ning tarbijate arv Jõgeva linnas aastatel 2015 – 2018.

Tabel 5 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahud Jõgeva linnas

REOVEE MÜÜGIMAHT			2015	2016	2017	2018
1.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht Jõgeva linnas	tuh m ³	160,6	160,9	160,6	161,7
2.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		0,2	-0,1	0,6
3.	Klientide (majapidamiste) arv Jõgeva linnas	tk	2791	2818	2836	2843
4.	Klientide arvu muutus võrreldes eelneva aastaga	tk		27	18	7
5.	Reovee teenuse tarbimine kliendi kohta aastas	m ³ /abonent	57,5	57,1	56,6	56,9
6.	Rajatud uute reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse liitumispunktide arv	tk	2	2	15	7

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse klientide (majapidamiste) arv. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügimahule hinnangu andmiseks analüüsis Konkurentsiamet esialgu klientide arvu ning selle dünaamikat.

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbijate (klientide) arv Jõgeva linnas kasvas 2015.a 2791 kliendilt 2017.a-ks 2836 kliendini, ehk 45 kliendi võrra ($2836 - 2791 = 45$: vt tabel 5 rida 3 ja 4). 2018.a-ks ehk regulatsiooniperioodiks prognoosib JVV veel 7 kliendi lisandumist, seega klientide arvuks Jõgeva linnas 2843 klienti ($2836 + 7 = 2843$: vt tabel 5 rida 3 ja 4). JVV hinnamenetluse käigus antud selgituste kohaselt on abonente lisandunud peamiselt enne 2015.a-t rajatud liitumispunktidele, samuti on kasutusele võetud enne 2015.a-t ehitatud torustike rekonstrueerimise käigus rajatud uusi liitumispunkte.

Arvestades, et uusi liitumispunkte lisandub JVV tegevuspiirkonnas peamiselt vanade torustike rekonstrueerimistööde käigus ning rajatud liitumispunktidel on kasutuselevõtt Konkurentsiameti praktikast tulenevalt aja jooksul kahanev, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks **JVV poolt prognoositud 2018.a-l liituvate klientide arvu 7 tk ja seega reovee ärajuhtimise ja puhastamise klientide arvu 2843 tk.**

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimaht. Jõgeva linnas on reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbimise maht aastatel 2015 – 2017 olnud suhteliselt stabiilne (vt tabel 5 rida 1 ja 2), vaatamata aastate lõikes lisandunud klientidele (majapidamistele) (vt tabel 5 rida 4). Ühe kliendi (majapidamise) keskmine reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbimise maht on perioodil 2015-2017 iga-aastaselt langenud - 57,5 m³-lt 56,6 m³-le kliendi kohta aastas (vt tabel 5 rida 5). 2018.a-ks on JVV prognoosinud ühe kliendi (majapidamise) keskmiseks reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbimise mahuks (ühiktarbimiseks) 56,9 m³, mis on mõnevõrra kõrgem eelneva (2017) ühiktarbimise näitajast, nähes seega ette ühiktarbimise langustrendi peatumist. **Kuna JVV on prognoosinud 2018.a-l reoveeteenuse ühiktarbimise langustrendi peatumist, prognoosides ühe kliendi (majapidamise) keskmise reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbimise mahu kõrgemaks 2017.a tegelikust näitajast, loeb Konkurentsiamet põhjendatuks JVV prognoositud Jõgeva linna ühe kliendi keskmist reovee ärajuhtimise ja puhastamise tarbimismahtu 56,9 m³.**

Korrutades Jõgeva linna põhjendatud klientide arvu 2843 tk ühe kliendi keskmise võetud vee tarbimismahuga 56,9 m³-t, kujuneb põhjendatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimahuks regulatsiooniperioodil 161,7 tuh m³ ($56,9 \times 2843 / 1000 = 161,7 \text{ tuh m}^3$)¹⁶, mis vastab JVV Hinnataotluses 2018.a-ks prognoositud Jõgeva linna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahu. **Konkurentsiamet loeb põhjendatuks JVV poolt 2018.a-ks prognoositud Jõgeva linna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahu 161,7 tuh m³, mis kujuneb põhjendatud klientide arvu (2843 tk) ja ühe kliendi aasta keskmise reovee ärajuhtimise ja puhastamise põhjendatud tarbimismahu (56,9 m³) alusel ($2843 \times 56,9 / 1000 = 161,7 \text{ tuh m}^3$).**

5.1.3 AS Kuremaa Enveko reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht

JVV osutab vastavalt sõlmitud lepingule reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenust Jõgeva alevikus tegutsevale AS-ile Kuremaa Enveko.

JVV poolt Hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimaht 9,5 tuh m³ AS-le Kuremaa Enveko

JVV on prognoosinud 2018.a-l AS-le Kuremaa Enveko osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimahuks 9,5 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht AS-le Kuremaa Enveko osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimahu 9,5 tuh m³ kohta

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 6) JVV poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud AS-le Kuremaa Enveko osutatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahud aastatel 2015–2018.

¹⁶ Konkurentsiametile on teada müügiimahude/ühiktarbimise kohta käivad andmed rohkem kui kümnendiku täpsusega (kajastatud Exceli tabelites). Koondarvutuste tegemisel lähtub Konkurentsiamet müügiimahude liitmisel käesolevas otsuses kajastatud andmetest täpsematest andmetest, mis tulenevad Exceli tabelist (kolm kohta peale koma).

Tabel 6 AS-le Kuremaa Enveko osutatava reoveeteenuse müügi maht

Rida	VEE-ETTEVÕTJA REOVEE MÜÜGIMAHUD	ühik	2015	2016	2017	2018
1	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse maht	tuh m ³	9,4	10,0	9,4	9,5
2	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		5,6	-5,6	1,0

JVV esitatud andmete kohaselt on AS-le Kuremaa Enveko osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse mahud aastate lõikes kõikunud vahemikus 9,4 tuhande m³ kuni 10,0 tuhande m³ (vt Tabel 6 rida 1), olles keskmiselt 9,6 tuhande m³ ($9,4 + 10,0 + 9,4 / 3 = 9,6$). 2018.a-ks prognoosib JVV AS-le Kuremaa Enveko osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse mahuks 9,5 tuhande m³, mis on hinnanguliselt samal tasemel eelneva aasta (2017) tegeliku müügi mahuga (vt Tabel 6 rida 1 ja 2 veerud 2017-2018).

Teisele vee-ettevõtjale AS-le Kuremaa Enveko osutatava teenuse müügi mahuga prognoosile hinnangu andmiseks pöördus Konkurentsiamet AS Kuremaa Enveko poole täiendavate andmete saamiseks. AS Kuremaa Enveko esitatud andmete kohaselt on Jõgeva alevik klientide arvu poolest stabiilne piirkond ning uusi torustikke ega liitumisvõimalusi 2018.a-l ei rajata. Seetõttu ei prognoosi AS Kuremaa Enveko 2018.a-l Jõgeva aleviku klientide arvus ega tarbimismahus olulisi muutusi ning on seisukohal, et 2018.a tarbimismaht jääb hinnanguliselt samale tasemele eelneva st 2017.a-ga.

Kuna kõikva müügi mahuga juures on JVV hinnanud Jõgeva aleviku piirkonna 2018.a tarbimismahtu sarnasele tasemele eelneva aastaga ning see ei erine oluliselt perioodi 2015-2017 keskmisest müügi mahust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks lähtuda teisele vee-ettevõtjale osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahuga prognoosimisel eelmise aasta tegelikust müügi mahust. **Konkurentsiamet loeb põhjendatuks JVV poolt regulatsiooniperioodiks teisele vee-ettevõtjale AS-le Kuremaa Enveko prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügi mahtu 9,5 tuhande m³-t, mis on hinnanguliselt samal tasemel eelneva aasta tegeliku müügi mahuga.**

5.1.4 Põhiteenustega seotud teenused Jõgeva linnas

JVV poolt esitatud andmed põhiteenustega seotud teenuste müügi mahtude kohta:

Lisaks veeteenuse hindadele soovib JVV Konkurentsiametiga kooskõlastada Jõgeva linnas osutatavate põhiteenustega seotud teenuste, kui monopoolsete teenuste hinnakirja. JVV prognoosib Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt 2018.a-ks põhiteenustega seotud teenuseid alltoodud tabelis kajastatud mahtudes (vt Tabel 7 veerg 2018).

Tabel 7 Põhiteenustega seotud teenuste mahud Jõgeva linnas

Rida	TEENUSTE MAHUD	ühik	2015	2016	2017	2018
1	Kinnistu liitumiseks ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga tehniliste tingimuste koostamine	tk	16	4	17	17
2	Veemõõtja plommimine	tk	17	34	14	14
3	Kinnistu veeühenduse sulgemine või avamine veemõõdusõlmest või maakraani kaudu või siibrikaevust	tk	0	0	0	1

4	Veemõõtja vahetuse ja plommimise komplekshind (kliendi soovil)	tk	0	0	0	3
5	Tehniliste tingimuste väljastamine projekteerimiseks, detailplaneeringuks	tk	5	6	0	1
6	Arvamuse esitamine ehitusprojekti kohta	tk	36	20	21	20
7	Näidu kontrollimise tasu (veearvesti näidu teatamata jätmisel)	tk	9	17	13	13

Konkurentsiameti seisukoht põhiteenustega seotud teenuste müügimahtude osas

Esitatud andmete kohaselt ei ole JVV põhiteenusega seotud teenuse osutamine aastatel 2015-2017 olnud teenuste lõikes stabiilne ning on seetõttu raskesti prognoositav. Mõnede teenuste osutamisel on selgelt näha vähenemise tendentsi (vt Tabel 7 read 5, 6), osade teenuste osutamise arv on aastate lõikes kõikunud (vt Tabel 7 rida 1, 2, 7) ja osasid teenuseid ei ole osutatud (vt Tabel 7 rida 3, 4).

Põhiteenustega seotud teenuste „Tehniliste tingimuste väljastamine projekteerimiseks, detailplaneeringuks“ ja „Arvamuse esitamine ehitusprojekti kohta“ arvu on JVV 2018.a-ks prognoosinud lähtuvalt eelnevatel aastatel osutatud teenuste mahust, võttes arvesse konkreetse teenuse vähenemist. Nimetatud juhtudel on põhjendatud võtta aluseks teenuse müügimaht, mis ei ole väiksem eelmise aasta (2017) tegelikust müügimahust. Seda põhjendusel, et müügimahu ei saa lõputult kahaneda või kasvada, kui ei ole teada eelnimetatud trendi põhjustavaid täiendavaid asjaolusid. Kui teenuse müüki ei ole eelnevatel aastatel toimunud, kuid 2018.a osas on ettevõtja hinnangul nõudlust ette näha, on põhjendatud konkreetse müügimahu prognoosimine tegevuspiirkonna vajadusest lähtuvalt (vt tabel 7 rida 3 ja 4).

Teenuste „Kinnistu liitumiseks ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga tehniliste tingimuste koostamine“ ja „Veemõõtja plommimine“, mille müügimahu on kõikumisi, puhul on ettevõtja lähtunud piirkonna tavapärasest nõudlusest, jättes arvestamata erandlike perioodide näitajad (tabel 7 rida 1 ja 2 veerg 2016) ning on prognoosinud 2018.a müügimahu viimase tegeliku näitajaga aasta (2017) tasemele. Teenuse „Näidu kontrollimise tasu“ puhul on ettevõtja põhjendatult lähtunud aastate 2015-2017 kõikuvate näitajate puhul keskmisest müügimahu näitajast.

Kuna JVV on prognoosinud 2018.a-l osutatavate põhiteenustega seotud teenuste arvu ülaltoodud printsiipidest lähtuvalt (teenuste arvu kahanemise, kõikumise või stabiilsuse tendentsi arvesse võttes), siis peab Konkurentsiamet JVV poolt koostatud müügimahtude prognoosi põhiteenusega seotud lisateenuste osas põhjendatuks (vt Tabel 7 veerg 2018).

5.2 Veekadu

Veekadu leitakse ammutatud vee koguse, omatarbevee koguse ning müüdü vee koguse vahena (ammutatud vee kogus – omatarbevee kogus – müüdü vee kogus). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veelekked ja veemõõtjate ebatäpsusest tulenevad vahed.

Omatarbevee hulka loeb Konkurentsiamet võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbevee mahtu ei arvestata müüdü vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

JVV poolt esitatud andmete põhjal prognoositakse Jõgeva linna veekaoks 2018.a-l 21,6 tuh m³ ehk 11,5% ammutatud veest ilma omatarbeveeta

JVV prognoosib Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt Jõgeva linna veekaoks 21,6 tuh m³ ehk 11,5% ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta.

Konkurentsiameti seisukoht veekao 21,6 tuh m³ ehk 11,5% kohta Jõgeva linnas

Ülevaate saamiseks veekadude muutuste kohta ajas, koostas Konkurentsiamet ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 8).

Tabel 8 Veekadu Jõgeva linnas

	VEEKADU		2015	2016	2017	2018
1.	Ammutatud vee kogus	tuh m ³	187,1	191,0	188,4	188,0
2.	Vee omatarve	tuh m ³	1,0	0,6	0,9	0,8
3.	Omatarbevee osakaal kogu ammutatud veest	%	0,6	0,3	0,5	0,4
4.	Ammutatud vesi ilma omatarbeveeta (rida 1 - rida 2)	tuh m ³	186,1	190,3	187,5	187,2
5.	Võetud vee müügi maht	tuh m ³	163,5	164,1	163,3	165,6
6.	Veekadu (rida 4 - rida 5)	tuh m ³	22,6	26,2	24,2	21,6
7.	Veekao osakaal ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta (rida 6 / rida 4 × 100)	%	12,1	13,8	12,9	11,5

Kuna veekao hulka ei arvestata omatarbevett, siis annab Konkurentsiamet eraldi hinnangu ettevõtja poolt prognoositud omatarbevee kogusele.

Omatarbevee kogus. JVV selgituste kohaselt kasutatakse omatarbevett veetorustike, kanalisatsioonitorustike ja reoveepumplate läbipesuks ning reoveepuhastil s.h muda pressimise protsessis. JVV esitatud andmetest nähtub, et omatarbevee kogus on aastatel 2015-2017 kõikunud vahemikus 0,6 kuni 1,0 tuh m³ ning omatarbevee osakaal kogu ammutatud veest oli vahemikus 0,3-0,6% (vt Tabel 8 rida 2 ja 3). 2018.a-ks prognoosib JVV omatarbevee koguseks 0,8 tuh m³ ja osakaaluks kogu ammutatud veest 0,4%, mis on mõnevõrra madalam eelneva kolme aasta (2015 – 2017) keskmisest omatarbevee osakaalust 0,47% $((0,6 + 0,3 + 0,5) / 3 = 0,47)$. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks JVV prognoositud Jõgeva linna 2018.a omatarbevee mahtu 0,8 tuh m³, kuna omatarbevee osakaal kogu ammutatud veest (0,4%) on madalam eelneva kolme aasta (2015 – 2017) keskmisest omatarbevee osakaalust 0,47%.**

Veekadu. JVV poolt esitatud andmete kohaselt on veekadu ammutatud veest ilma omatarbeveeta kõikunud Jõgeva linnas vahemikus 12,1-13,8% (vt Tabel 8 rida 7). 2018.a-l prognoosib JVV veekao osakaaluks ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta **11,5%** (vt Tabel 8 rida 7 veerg 2018) ehk madalamaks eelnevate aastate näitajatest.

Kuna JVV on prognoosinud 2018.a-ks veekao osakaalu madalamaks eelnevate aastate näitajast, võttes arvesse veetorustike rekonstrueerimistöid tegevuspiirkonnas, siis loeb Konkurentsiamet põhjendatuks JVV poolt prognoositud veekadu tasemel 11,5% ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta ehk veekadu 21,6 tuh m³.

6 Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ning punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum lühiajalistelt finantsinvesteringutelt¹⁷). Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud tegevuskulud on ÜVVKS § 14 lg 2 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8. Juhendi punktist 4.2 lähtuvalt jagunevad tegevuskulud alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule ja saastetasule;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu elektrienergia kulule ning muudele kontrollitavatele tegevuskuludele.

6.1 Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad täielikult ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). JVV-l on mittekontrollitavateks kuludeks vee erikasutusõiguse tasu ja saastetasu. Lisaks võib mittekontrollitava kuluna käsitleda maamaksu ja riigilõivu kulu, kuid kuna nimetatud kulude osakaal JVV tegevuskuludest on väga väike, siis analüüsib JVV maamaksu ja riigilõivu kulusid koos muude tegevuskuludega.

Mittekontrollitavate kulude põhjendatuse hindamiseks on Konkurentsiamet vee-ettevõtjatele välja töötanud Küsimustiku töölehe „Tabel F. Keskkonnatasud“ ja töölehe „Tabel B. Kasumiaruanne“.

JVV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinda lülitatud mittekontrollitavad kulud summas 25,3 tuh €

¹⁷ <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>; RTJ 2 Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

JVV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavaks vee erikasutusõiguse tasuks 15,9 tuh € ja saastetasuks 9,4 tuh € ehk kokku mittekontrollitavateks kuludeks 25,3 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht mittekontrollitavate kulude kohta

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu JVJ poolt veeteenuse hinda lülitatavatele mittekontrollitavatele kuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1 Vee erikasutusõiguse tasu

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihist vett erikasutuse korras.

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 (kehtib alates 01.01.2016) „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“¹⁸ §-s 1 osundatud määruse lisas sätestatud vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse tasumäärad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse tasumäärade maksustatavaid vee koguseid.

JVJ poolt kooskõlastamiseks esitatud vee erikasutusõiguse tasu 15,9 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib JVJ veeteenuse hinda lülitada vee erikasutusõiguse tasu summas 15,9 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 15,9 tuh € osas

Vee erikasutusloa nr L.VV/330040 kohaselt on JVJ-l õigus ammutada joogivett siluri-ordoviitsiumi põhjaveekihist, millega varustab kogu Jõgeva linna piirkonda.

Ammutatud vee kogus on otseselt arvutatav müüdud vee kogusest, omatarbevee mahust ja veekaost lähtuvalt. **Tulenevalt Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud võetud vee müüginahust 165,6 tuh m³ (vt käesoleva otsuse p 5.1.1) ja omatarbevee mahust 0,8 tuh m³ ning veekao mahust 21,6 tuh m³ (vt käesoleva otsuse p 5.2), kujuneb põhjendatud ammutatud vee koguseks Jõgeva linnas 188,0 tuh m³ (165,6 + 0,8 + 21,6 = 188,0).**

Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ §-s 1 osundatud lisa kohaselt on vee erikasutusõiguse tasumäär 2018.a.-l vee ammutamisel devoni põhjaveekihist ordoviitsiumi kihini (kuhu kuulub ka siluri-ordoviitsiumi põhjaveekiht) **84,68 €/tuh m³**.

Võttes aluseks käesolevas punktis põhjendatuks loetud 2018.a-l ammutatava vee koguse (188,0 tuh m³) ning 2018.a vee erikasutusõiguse tasumäära (84,68 €/tuh m³), kujuneb vee erikasutusõiguse tasuks 15,9 tuh € (188,0 tuh m³ × 84,68 €/tuh m³) = 15 920 € ehk 15,9 tuh

€), mis ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 tulenevalt on põhjendatud lülitada veeteenuse hinda.

6.1.2 Saastetasu

Vee-ettevõtja peab ÜVVKS § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse (edaspidi VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 8 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale vee erikasutusloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 kohaselt maksuma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 kohaselt rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmise võimalikkust kahju.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse seaduses sätestatud saastetasude määrad täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid. Juhendi punkti 4.6 p 5 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid.

Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on Konkurentsiamet HMS § 5 lg 1 tulenevalt (Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk Küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud Küsimustiku leheküljel „Tabel F. Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtjapoolseks põhjenduseks saastetasude kohta veeteenuse hinnas. „Tabel F. Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate poolt regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

JVV poolt kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 9,4 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib JVV regulatsiooniperioodil makstava saastetasu kogusummaks 9,5 tuh €, millest 0,1 tuh € on eristatud muule tegevusele (purgimisteenusele) ning kooskõlastatavasse veeteenuse hinda soovitakse lülitada 9,4 tuh €. Saastetasu kujunemine on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt tabel 9).

Tabel 9 Saastetasu kujunemine 2018.a-l

rida	SAASTETASU 2018	suubla koef.	tasumäär €/t*	kogus tonni loaga	efektiivsuse koef.	kokku €
1	BHT ₇	1	1435	2,3	0,5	1 636
2	HA	1	552,89	4,1	0,5	1 122
3	P	1	12014	0,1	0,5	715
4	N	1	2826	4,2	0,5	5 996
5	Kokku saastetasu (tuh €)					9,5
6	Purgimisteenusele eristatud saastetasu (tuh €)					0,1
7	Veeteenuse hinda lülitatav saastetasu (tuh €)					9,4
8	s.h AS Kuremaa Enveko veeteenuse hinnas (5,5%)					0,5
9	s.h Jõgeva linna tegevuspiirkonna veeteenuse hinnas (93,8%)					8,9

* vastavad KeTS § 20 lg-s 1 loetlud, alates 01.01.2015 (s.t ka 2018.a-l) kehtivatele, saastetasumääradele

BHT₇ - orgaanilised ained (v.a ühealuselised fenoolid ning v.a nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused) ümberarvestatuna nende lagundamise biokeemiliseks hapnikutarbeks seitsme ööpäeva jooksul;

HA – heljum;

P - fosforühendid ümberarvestatuna üldfosforiks;

N - lämmastikühendid ümberarvestatuna üldlämmastikuks.

Konkurentsiameti seisukoht veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 9,4 tuh € osas

JVV puhastab nii Jõgeva linna kui ka vee-ettevõtja AS Kuremaa Enveko reovee Jõgeva linna reoveepuhastis. JVV osutab oma tegevuspiirkonnas ka purgimisteenust. Purgitav reovesi puhastatakse samuti Jõgeva linna reoveepuhastis.

Kuna saastetasu kujuneb saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja saastetasumäärade vähendamist kajastava efektiivsuse koefitsiendi korrutisena, analüüsib Konkurentsiamet kõiki saastetasu arvutamise aluseks olevaid komponente eraldiseisvalt.

Saastekogused

Hinnangu andmiseks saastekogustele jälgis Konkurentsiamet saastekoguste dünaamikat. Saastekogused sõltuvad olulisel määral puhastatava reovee kogusest. Seega leidis Konkurentsiamet JVV poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud saastekogustele hinnangu andmiseks vaadeldavate aastate saastekoguste erikulud (saastekogus jagatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahu ning purgimisteenuse mahu summaga).

Ülevaade Jõgeva puhasti perioodi 2015-2018 saastekogustest ning saastekoguste erikuludest on esitatud alljärgnevas tabelis (vt tabel 10).

Tabel 10 Saastekogused ja erikulud Jõgeva puhastis aastatel 2015– 2018

rida	SAASTEKOUSED	Ühik	2015	2016	2017	2015-2017 keskmine erikulu	2018
1	veesaaste BHT7	tonn	2,1	2,4	2,3		2,3
2	<i>Erikulu (BHT7)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>12,3</i>	<i>14,1</i>	<i>13,3</i>	<i>13,2</i>	<i>13,2</i>
3	veesaaste HA	tonn	3,1	4,7	4,3		4,1
4	<i>Erikulu (HA)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>18,2</i>	<i>27,3</i>	<i>25,1</i>	<i>23,6</i>	<i>23,6</i>
5	veesaaste P	tonn	0,2	0,1	0,1		0,1
6	<i>Erikulu (P)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>0,9</i>	<i>0,5</i>	<i>0,6</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>
7	veesaaste N	tonn	5,0	3,2	4,5		4,2
8	<i>Erikulu (N)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>28,9</i>	<i>18,5</i>	<i>26,5</i>	<i>24,6</i>	<i>24,6</i>
9	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht + purgimine	tuh.m ³	172,3	172,1	171,3		172,3

JVV esitatud andmetest nähtub, et JVV saasteainete erikulud on kõikide saasteainete osas eelnevatel aastatel (2015 – 2017) kõikunud (vt tabel 10 rida 2, 4, 6 ja 8). Saastekogused on sõltuvuses ilmastikutingimustest, mistõttu on saastekulude planeerimisel õige lähtuda võimalikult pika perioodi keskmisest saasteainete erikulust, millal olukord reovee ärajuhtimisel ja puhastamisel ei ole olulisel määral muutunud (s.t ei ole toimunud puhasti ega ulatuslikke torustike rekonstrueerimisi jne). Eeltoodud lähenemine võimaldab kõige paremini võtta arvesse ilmastikust tulenevat saastekoguste ning sellest lähtuvat erikulu kõikumist.

Kuna JVV poolt 2018.a-ks prognoositud kõigi saastekoguste erikulud (vt tabel 10 veerg 2018 read 2, 4, 6 ja 8) ei ületa perioodi 2015-2017 keskmisi erikulusid, siis **peab Konkurentsiamet põhjendatuks 2018.a-ks prognoositud BHT₇ erikulu 13,2 kg/ tuh m³, heljumi (HA) erikulu**

23,6 kg/ tuh m³, fosfori (P) erikulu 0,7 kg/ tuh m³ ja lämmastiku (N) erikulu 24,6 kg/ tuh m³.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks JVV prognoositud BHT₇ kogust 2,3 t, saasteaine HA kogust 4,1 t, saasteaine P kogust 0,1 t ja saasteaine N kogust 4,2 t, kuna eeltoodud saasteainete kogused on arvatatud Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud saasteainete erikulu, mis ei ületa vee erikasutusloas sätestatud näitajaid, ning reovee ärajuhtimise ja puhastamisteenuse müüгимahu järgi.

Suubla koefitsient

Vee erikasutusloa nr L.VV-330040 kohaselt kasutab JVV reoveepuhasti suublana Sopi kraavi, mille vee erikasutusloas KeTS § 20 lg 2 alusel sätestatud suubla koefitsient on 1,0. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks suubla koefitsienti 1,0, kuna see põhineb vee-erikasutusloas KeTS § 20 lg 2 alusel sätestatud suubla koefitsiendil.**

Saastetasumäärade vähendamine ehk efektiivsuse koefitsient

KeTS § 20 lg 5 sätestab, et kui kõik saastetasu maksja väljalaskme heitvett iseloomustavad näitajad on vee erikasutusloaga määratud heitvee reostusnäitajate piirväärtustest väiksemad või nendega võrdsed ning vee erikasutaja on esitanud vee erikasutusloa andjale veeseaduse § 21 punktis 6 nimetatud aruande tähtpäevaks ja nõutud andmete ulatuses, vähendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumäärasid selle väljalaskme osas kaks korda ehk rakendatakse nn efektiivsuskoefitsienti 0,5. **Kuna JVV tegevuspiirkonna reoveepuhastist väljuva heitvee saastekogused on 2018.a-l prognoositud vastama JVV vee erikasutusloas määratud heitvee reostusnäitajate piirväärtustele ning vee erikasutusloa andjale peavad olema tähtaegselt esitatud aruanded, siis on JVV puhul põhjendatud KeTS § 20 lg 5 tulenevalt rakendada efektiivsuskoefitsienti 0,5 ehk vähendada saastetasumäärasid kaks korda.**

Korrutades iga saasteaine puhul Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja efektiivsuse koefitsiendi saame konkreetse saasteaine keskkonda juhtimise eest makstava saastetasu. Kõikide saasteainete keskkonda juhtimise eest makstavate saastetasude summeerimisel kujuneb 2018.a-l makstavaks saastetasuks kokku 9,5 tuh € (vt tabel 9 rida 5). JVV on eristanud 2018.a-l makstavast saastetasust muu tegevusega (purgimisteenusega) seotud saastetasu muu tegevuse müüгимahu osakaalu¹⁹ (0,67%) alusel 0,06 tuh € (vt tabel 9 rida 6: saastetasu kokku 9,5 € - muu tegevuse saastetasu 0,06 € (ehk 0,67% purgimisteenuse osakaal: $9,5 \times 0,67 / 100 = 0,06$ €)) ~ 0,1 tuh € (vt tabel 9 rida 6) ning lülitab veeteenuse hinda saastetasu 9,4 tuh € (vt tabel 9 rida 7).

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 alusel põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda saastetasu 9,4 tuh €, kuna nimetatud summa on saadud Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud saastekogustele KeTS § 20 lg 1 toodud 2018.a-l kehtivaid saastetasumäärasid, KeTS § 20 lg 2 alusel vee erikasutusloas määratud suubla koefitsiente ja KeTS § 20 lg 5 sätestatud nn efektiivsuse koefitsiente rakendades ning veeteenuse hinda

¹⁹ Müüгимahu osakaalu on põhjendatud kasutada purgimisteenusega seotud saastetasu kulu eristamisel kuna kogu reovesi olenemata tema algsest reostatusest peab saama puhastatud vee erikasutusloas sätestatud näitajateni (kõrgemalt kontsentreeritud reovee puhul on suuremad kõrgema kontsentratsiooniga reovee puhastamise kulud).

lülitatavast saastetasust on eristatud muu tegevusega seotud saastetasu.

6.2 Kontrollitavad kulud

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud kontrollitavad kulud on ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8.

Kontrollitavate kuludena defineerib Konkurentsiamet vastavalt Juhendi punktile 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevat kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevat meetodeid:

1. kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi²⁰ (THI) dünaamikaga;
2. erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
3. vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

JVV poolt kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud summas 262,2 tuh €

JVV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavateks kontrollitavateks kuludeks kokku 262,2 tuh €, millest moodustab:

- 1) elektrienergia kulu 33,2 tuh €,
- 2) muud kontrollitavad tegevuskulud 229,0 tuh €.

Nimetatud kontrollitavatele kuludele annab Konkurentsiamet käesoleva otsuse järgnevates punktides eraldi hinnangu. Kontrollitavate kulude põhjendatust hindab Konkurentsiamet JVV poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning ettevõtjalt menetluse käigus saadud selgituste alusel.

²⁰ THI väljendab **üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu** dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

6.2.2 Elektrienergia kulu

JVV poolt prognoositud veeteenuse hinda lülitatav elektrienergia kulu 33,2 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib JVV 2018.a-l veeteenuse osutamisel tarbitavaks elektrienergia koguseks 404,4 MWh (s.h purgimisteenuse osutamiseks tarbitud elektrienergia). Veeteenuse hinda lülitatavaks elektrienergia kuluks prognoosib JVV 33,2 tuh €. Seejuures on võetud vee teenusega seotud elektrienergia kulu 13,65 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia kulu 19,54 tuh €, mille kujunemise on JVV Hinnataotluses kajastanud tarbimispunktide lõikes.

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia kulu 33,2 tuh € kohta

Elektrienergia kulu kujuneb elektrikoguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrienergia kulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Elektrienergia kogus. Veeteenusega seotud elektrienergiat tarbib JVV nii vee kui ka reovee pumpamisel ja puhastamisel. Konkurentsiamet koostas JVV poolt esitatud andmete alusel tabeli veevaldkonnaga seotud elektrienergia koguste ja kulu kohta aastatel 2015-2018 (vt tabel 11).

Tabel 11 Veevaldkonna elektrienergia kogused ja kulu

rida		ühik	2015	2016	2017	2018
1	Elektrienergia tarbimine veevaldkonnas	MWh	377,0	426,1	411,3	404,4
2	<i>Elektritarbimise muutus vrs eelmine aasta</i>	%		13,0	-3,5	-1,7
3	Ammutatud vee mahu, reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu ning purgimisteenuse mahu summa	tuh m ³	359,4	363,1	359,6	360,3
4	Veevaldkonna elektritarbimise erikulu		1,0491	1,1737	1,1438	1,1222
5	Veevaldkonna elektrienergia kulu	tuh €	35,2	37,9	36,2	33,4
6	Elektrienergia keskmine hind	senti/kWh	9,33	8,90	8,80	8,26
7	Puurkaevude arv	tk	5	5	5	5
8	Veepumplate arv	tk	6	6	6	6
9	Reovee pumplate arv	tk	6	6	7	7
10	Reoveepuhastite arv	tk	1	1	1	1

Veevaldkonnas tarbitud elektrienergia kogus oli 2015.a-l 377,0 MWh, suurenes 2016.a-l ning vähenes 2017.a-l taas, tasemele 411,3 MWh (vt tabel 11 rida 1 veerud 2015-2017). Regulatsiooniperioodiks on JVV prognoosinud veevaldkonnaga seotud elektrienergia kahanema tasemele 404,4 MWh ehk 1,7% võrreldes eelneva aastaga (vt tabel 11 veerg 2018 read 1 ja 2).

Kuna veevaldkonna teenuste osutamiseks tarbitav elektrienergia kogus on sõltuvuses pumbatava ja puhastatava vee kogusest, siis hinnangu andmiseks veevaldkonnaga seotud elektrienergia kogusele, leidis Konkurentsiamet elektrienergia erikulu (elektrienergia kogus jagatud ammutatud vee mahu, reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu ning purgimisteenuse mahu summaga; vt tabel 11 rida 4).

Veevaldkonna elektrienergia erikulu oli 2015.a-l 1,0491 kWh/m³, suurenes 2016.a-l 1,1737

kWh/m³-le ning vähenes 2017.a-l 1,1438 kWh/m³-le (vt tabel 11 rida 4). JVV poolt prognoositud andmete alusel kujuneb regulatsiooniperioodi veevaldkonna elektrienergia erikuluks 1,1222 kWh/m³ (vt tabel 11 rida 4 veerg 2017), mis on samal tasemel aastate 2015 kuni 2017 keskmise erikuluga 1,1222 kWh/m³ ((1,0491+ 1,1737 + 1,1438) / 3 = 1,1222).

Kuna JVV elektrienergiat tarbivate veeteenuse objektide (puurkaevud, vee- ja reoveepumplad ja reoveepuhasti) arvus pole aastatel 2015 – 2017 olulisi muutusi toimunud (vt Tabel 3) ja JVV ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteem on planeeritud töötamata muutusteta ka regulatsiooniperioodil, **peab Konkurentsiamet põhjendatuks JVV poolt prognoosida 2018.a veeteenuse osutamise seotud elektrienergia erikulu tasemele (1,1222 kWh/m³), mis ei ületa eelmise kolme aasta (2015-2017) keskmist veevaldkonna elektrienergia erikulu.**

Põhjendatud veevaldkonna elektrienergia kogus on arvatav põhjendatuks peetud ammutatud vee kogusest, reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahust, purgimisteenuse mahust ning põhjendatud elektrienergia erikulust.

Lähtudes Konkurentsiameti poolt käesoleva otsuse p-s 6.1.1 põhjendatuks loetud ammutatava vee kogusest 188,0 tuh m³, punktides 5.1.2 ja 5.1.3 põhjendatuks loetud Jõgeva linna tegevuspiirkonna ja AS Kuremaa Enveko reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahust (kokku 171,2 tuh m³), purgimisteenuse mahust 1,16 tuh m³ ning käesolevas punktis põhjendatuks loetud elektrienergia erikulust 1,1222 kWh/m³, kujuneb põhjendatud tarbitavaks elektrienergia koguseks veeteenusega seotud objektidel (s.h purgimisteenusega seotud) 404,4 MWh ((188,0+ 171,17 + 1,16) × 1,1222 = 404,4).

Elektrienergia hind. Hinnataotlusega esitatud andmete kohaselt on JVV prognoosinud 2018.a elektrienergia hinnaks 3,272 senti/kWh. Elektrienergia ostmiseks vabaturult osales JVV riigihanke „Eesti Vee-ettevõtete Liidu liikmete elektrienergia“ (reg nr 179075) tulemusel sõlmitud raamlepingu alusel korraldatud minikonkursil nr 2. Esitatud andmete kohaselt valis JVV minikonkursil tehtud pakkumistest fikseeritud hinnaga paketi 12 kuuks, mille osas tegi soodsaima pakkumise Alexela Energia AS. Elektrienergia ostuks sõlmitud lepingu kohaselt on perioodil 01.01.2018 – 31.12.2018 elektrienergia hinnaks 32,72 €/MWh.

Konkurentsiamet peab veeteenuse hinnas põhjendatuks elektrienergia hinda 32,72 €/MWh ehk 3,272 senti/kWh, kuna see on soodsaim riigihanke „Eesti Vee-ettevõtete Liidu liikmete elektrienergia“ minikonkursi raames pakettile „Fikseeritud hinnaga pakett perioodiks 01.01.2018-31.12.2018“ pakutud hindadest.

Võrguteenuse hind. JVV ostab elektrienergia võrguteenust jaotusvõrgu ettevõtjalt Elektrilevi OÜ-lt (pakettidega Võrk 1, Võrk 2, Võrk 4, VMA2 ja VML2 (VMA4)). Konkurentsiamet on kooskõlastanud Elektrilevi OÜ-le võrgutasud 19.07.2017 otsusega nr 7-3/2017-040. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks veevaldkonna elektrikulu arvutamisel Elektrilevi OÜ hinnapakettidele vastavate Konkurentsiameti 19.07.2017 otsusega nr 7-3/2017-040 kooskõlastatud võrguteenuse tasude rakendamise tulemusena kujunenud kaalutud keskmist võrguteenuse tasu 3,649 senti/kWh.**

Elektriaktsiis ja taastuenergia tasu. Lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lõikes 12 sätestatust lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis 0,447 senti/kWh ning lähtuvalt elektrituruseaduse § 59² lõikest 1 lisandub taastuenergia tasu

0,89 senti/kWh²¹.

Elektrienergia kulu

Elektrienergia kulu kokku kujuneb elektrikoguste korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ja taastuenergia tasu summaga.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks veeteenuse osutamisel elektrienergia kaalutud keskmist hinda 8,258 senti/kWh ($3,272 + 3,649 + 0,447 + 0,89 = 8,258$ senti/kWh).

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud veevaldkonnaga seotud elektrienergia kogusest 404,4 MWh ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast 8,258 senti/kWh tulenevalt kujuneb veevaldkonnaga seotud elektrienergia kuluks 33,4 tuhat € ($404,4 \times 8,258 / 100 = 33,4$).

Kuna Jõgeva reoveepuhastil toimub ka purgitud reovee puhastamine, siis on reovee puhastamisega seotud elektrikulust (15,7 tuhat €) eristatud purgimisteenusega seotud elektrikulu vastavalt purgitud reovee mahu ja kontsentratsiooni osakaalule²² 0,2 tuhat € ($15,7 \times 1,34$ (purgimisteenusele eristatav elektrienergia kulu osakaal) / 100 = 0,2). Eeltoodust lähtuvalt kujuneb veeteenuse hinda lülitatavaks elektrienergia kuluks 33,2 tuhat € ($33,4 - 0,2 = 33,2$).

Konkurentsiamet loeb ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatuks lülitada kooskõlastatavasse veeteenuse hinda elektrienergia kulu 33,2 tuhat € (s.h võetud vee teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 13,65 tuhat € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 19,54 tuhat € (millest 18,36 tuhat € lülitub Jõgeva linna veeteenuse hinda ja 1,18 tuhat € AS Kuremaa Enveko veeteenuse hinda), kuna see on kujunenud põhjendatuks loetud elektrienergia kogusest ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast lähtuvalt ning eristatud on KonkS § 18¹ alusel muude teenuste (purgimisteenuse) osutamisega seotud elektrienergia kulu.

6.2.3 Muud kontrollitavad tegevuskulud

Eelnevalt on Konkurentsiamet punktides 6.1 ja 6.2.1 andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele ning kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule. Järgnevalt analüüsib Konkurentsiamet muid kontrollitavaid tegevuskulusid.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab Konkurentsiamet ettevõtja tegevuskulude analüüsi kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust tarbijahinnaindeksi (edaspidi THI) dünaamikaga ning vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega.

Juhendi punkt 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKS § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

²¹ <https://elering.ee/taastuenergia-tasu>

²² Purgitava reovee kontsentratsiooni (kahekordne erinevus võrreldes ühiskanalisatsiooni suunatava reoveega) arvesse võttes kujuneb reoveepuhasti elektrienergia kulust purgimisteenusele eristatavaks elektrienergia kulu osakaaluks **1,34%** [$(1,16 \times 2) / (1,16 \times 2 + 171,2) = 1,34$].

JVV esitatud andmed muude kontrollitavate tegevuskulude 229,0 tuh € osas

Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt on JVV veeteenuse hinda lülitatavateks muudeks kontrollitavateks tegevuskuludeks prognoosinud 229,0 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht muude kontrollitavate tegevuskulude 229,0 tuh € kohta

JVV tegevuspiirkonna veeteenuse hinda lülitatavate muude kontrollitavate tegevuskulude summa 229,0 tuh € kujunemist kajastab alljärgnev tabel (vt Tabel 12). Tabelis on esitatud vaid kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatud muud kontrollitavad tegevuskulud ning tabel ei kajasta veeteenusega mitteseotud tegevustele jaotatud tegevuskulusid.

Tabel 12 Muud kontrollitavad tegevuskulud

rida		ühik	Konkurentsiameti 18.04.2016 otsus nr 9.1-3/16-006	2015	2016	2017	2018
1	Muud kontrollitavad tegevuskulud kokku	tuh €	228,9	254,9	262,5	258,3*	229,0
2	s.h tööjõukulud		133,4	133,4	137,3	124,4	123,3
3	Muude kontrollitavate tegevuskulude muutus	%			3,0	-1,6	-11,3
4	Tarbijahinnaindeksi (THI) muutus**	%		-0,5	0,1	3,4	2,9
5	Vee ja reovee müügiimaht kokku	tuh.m ³	335,6	333,5	334,9	333,4	336,8
6	Muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu (rida 1 / rida 5)	€/m ³	0,68	0,76	0,78	0,77	0,68

*Parema võrreldavuse huvides ei sisalda 2017.a muud kontrollitavad tegevuskulud ühekordset tagastamatu abi (sihtfinantseerimise) kulu summas 39,856 tuh €

**Statistikaameti²³ andmetel oli THI muutus 2015.a-l -0,5%, 2016.a-l 0,1% ja 2017.a-l 3,4%. Rahandusministeeriumi 2018.a kevadise majandusprognoosi²⁴ kohaselt on THI muutuseks 2018.a-l prognoositud 2,9%. THI muutus 2017.a-l 3,4% tähendab, et 2016.a hinnad on 2017.a-ks kasvanud 3,4% võrra.

Tabelist (vt tabel 12) nähtub, et perioodil 2015-2017 olid muud kontrollitavad tegevuskulud vahemikus 254,9 kuni 262,5 tuh € (vt tabel 12 rida 1 veerud 2015 – 2017) ning muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu (muude kontrollitavate tegevuskulude summa jagatud võetud vee müügiimahu ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahu summaga) vahemikus 0,76-0,78 €/m³. 2018.a muude kontrollitavate tegevuskulude summaks on JVV prognoosinud 229,0 tuh € ehk vähenemist võrreldes eelneva aastaga 11,3% (vt tabel 12 veerg 2017 rida 1 ja 3). JVV prognoositud andmetega kujuneb 2018.a erikuluks 0,68 €/m³ (vt tabel 12 rida 6 veerg 2018). Prognoositud muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu 0,68 €/m³ on samal tasemel Konkurentsiameti 18.04.2016 otsusega nr 9.1-3/16-006 kooskõlastatud muude kontrollitavate tegevuskulude ja müügiimahtude alusel kujunenud erikuluga (0,68 €/m³).

KonkS § 15 tulenevalt on JVV näol tegemist olulist vahendit omava ettevõtjaga, mis tähendab, et JVV-l on oma tarbijate üle turgu valitsev seisund, ehk tegemist on monopoolse ettevõtjaga, kelle tarbijatel puudub võimalus valida teist veeteenuse osutajat. Tulenevalt JVV turgu

²³ Avaldatud <https://www.stat.ee/stat-tarbijahinnaindeksi-muutus>

²⁴ Avaldatud 16.04.2018. Kättesaadav - <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigieelarve-ja-majandus/majandusprognoosid>

valitsevast seisundist on oluline kontrollida, et ettevõtja ei lülitaks oma teenuse hinda ülemäärasel hulga kulusid, sest ÜVVKS § 14 lg 2 tulenevalt võib veeteenuse hind sisaldada vaid põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Muude kontrollitavate tegevuskulude objektiivsemaks hindamiseks võrdles Konkurentsiamet JVV muude tegevuskulude erikulu Juhendi punktist 4.8.3 lähtuvalt teiste võrreldavate vee-ettevõtjate vastava näitajaga. Võrdlusega saab hinnata, kas JVV opereerib temast sõltuvate tegevuskuludega efektiivselt. JVV-ga võrreldavad vee-ettevõtjad on sellised, kelle müügi- ja torustike pikkuse suhe jääb JVV müügi- ja torustiku pikkuse suhtega **3,5 tuh m³/km** võrreldavasse vahemikku **2,1 – 4,9 tuh m³/km**, (s.t +/- 40% JVV müügi- ja torustike pikkuse suhtest). JVV on prognoosinud muude kontrollitavate tegevuskulude erikuluks 2018.a-l **0,68 €/m³** (vt tabel 12 rida 7). JVV-ga võrreldavate vee-ettevõtjate muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu kaalutud keskmine²⁵ on **0,65 €/m³**. Seega on JVV 2018.a-ks prognoositud andmete alusel kujunenud muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu (0,68 €/m³) 4,6% ($0,68 / 0,65 \times 100 - 100 = 4,6$) võrra kõrgem võrreldavate ettevõtjate muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu kaalutud keskmisest erikulust 0,65 €/m³.

Vee-ettevõtjate võrdlusbaasi (*benchmarking*) koostamise ja kasutamise juhendi p 7.3.2 tulenevalt võib asjakohaste kaalutluste olemasolul Konkurentsiamet lugeda vee-ettevõtja analüüsitava näitaja põhjendatuks ka vee-ettevõtja lisaselgitustest lähtuvalt, ilma teisi analüüsimetodeid kasutama, kui analüüsitava vee-ettevõtja näitaja ei ole kõrgem kui „kaalutud keskmine + veapiir 5%²⁶“. Konkurentsiameti 18.04.2016 otsuse nr 9.1-3/16-006 kohaselt võttis JVV endale vabatahtlikult kohustuse alandada muude tegevuskulude (s.h erikulu) taset võrreldavate vee-ettevõtjate muude tegevuskulude erikulu tasemeni, mille saavutamist võimaldaksid enim muudatused suurima kulurea, tööjõukulu, osas. Tabelist 12 nähtub, et 2017.a-l on JVV saavutanud tööjõukulude osas märkimisväärse vähenemise võrreldes eelnevate aastate tegelike ja 2016.a otsuses prognoositud näitajatega ning prognoosib saavutatud madalamat tööjõukulude taset ka 2018.a-l (vt tabel 12 rida 2). Samal ajal on muude kontrollitavate tegevuskulude kasvu põhjustanud põhivarade arvele võtmise piiri tõstmine 2016.a-l (nt arvestite jt väikevahendite kulu kajastumine perioodikuluna). Tööjõukulude vähendamise ja põhivara arvestuse muudatuse koosmõju tulemusel jäävad muude kontrollitavate tegevuskulude kogusumma ja erikulu 2016.a otsuse tasemele.

Kuna JVV on näidanud positiivseid samme tööjõukulude tegelikul vähendamisel, regulatsiooniperioodiks prognoositud muude tegevuskulude erikulu ei ületa Konkurentsiameti 18.04.2016 otsusega nr 9.1-3/16-006 kooskõlastatud näitajat (0,68 €/m³) ning ettevõtja on lubanud jätkata muude tegevuskulude erikulu kahandamist võrreldavate vee-ettevõtjate vastava näitaja kaalutud keskmise tasemeni (Konkurentsiamet peab seda realistlikuks, kuna muude tegevuskulude erikulu ei ületa võrreldavate vee-ettevõtjate vastavat näitajat üle 5%), siis peab Konkurentsiamet JVV prognoositud erikulust 0,68 €/m³ ning veeteenuse müügi- ja torustikuhulgast (vt käesoleva otsuse p 5.1.1, 5.1.2; 5.1.3) lähtuvalt põhjendatuks muid kontrollitavaid tegevuskulusid summas 229,0 tuh € tuginedes ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4.

²⁵ Analüüsitava näitajale hinnangu andmisel lähtub KA võrreldavate ettevõtjate näitajate erikulude kaalutud keskmisest. Sealjuures on kaaluks ettevõtjate müügi- ja torustikuhulgad.

²⁶ Konkurentsiameti poolt läbiviidud analüüsi tulemusena rakendatakse võrdlusanalüüsi teostamisel näitajate erikulude põhjendatuse hindamisel 5%-list veapiiri. Usaldusnivoo $\beta = 95\%$ korral kujuneb keskmiseks usaldusvahemiku poollaiuseks (veapiiriks) väärtus, mis moodustab ligi 5% tegevuskulude erikulude aritmeetilisest keskmisest.

7. Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14 lg 2 p 6 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi. ÜVVKS § 14² lg 10 on sätestatud Konkurentsiametile kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava **tagada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus**. Kui kohalik omavalitsus on kinnitanud vee-ettevõtja poolt prognoositud investeeringute kava vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale, on investeeringute lülitamisega veeteenuse hinda tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 2 täitmine.

JVV poolt Hinnataotluses kajastatud aastatel 2015 – 2018 teostatud ja teostatavad investeeringud on esitatud alljärgnevas tabelis (vt tabel 13 ning käesoleva otsuse lisa 1 „JVV investeeringud“).

Tabel 13 JVV investeeringud

rida	Veeteenuse investeeringud		2015	2016	2017	2018
1	Võetud vee teenus	tuh €	58,3	8,3	22,6	44,9
2	Reovee ärajuhtimine ja puhastamine	tuh €	55,2	24,7	28,1	57,9
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud (s.h lõpetamata ehitised 2018.a)		tuh €	113,5	33,0	50,6	102,8

22.05.2018 saatis Konkurentsiamet Jõgeva Vallavalitsusele järelepärimise, milles küsis JVV Hinnataotluses kajastuvate investeeringute vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

24.05.2018 Jõgeva Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on JVV poolt Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

Tulenevalt Jõgeva Vallavalitsuse kinnitusest, et Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavad ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, on ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja p 6 lähtuvalt JVV poolt aastatel 2015 - 2018 omavahendite ja kohustuste arvelt teostatud/teostatavad investeeringud summas 299,9 tuh € (113,5 + 33,0 + 50,6 + 102,8 = 299,9), sealhulgas lõpetamata ehitised summas 57,1 tuh €, veeteenuse hinnas põhjendatud.

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

- RV* - reguleeritav vara;
RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
KK - käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust, tulenevalt senisest regulatsioonipraktikast.

ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema poolt võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV;$$

kus:

- PT* - põhjendatud tulukus;
r_p - põhjendatud tulunorm (*WACC*);
RV - reguleeritav vara.

Konkurentsiamet kasutab Juhendi punkti 6.3 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikkus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda. Vastavalt Juhendi punktile 6.4 arvutatakse põhjendatud tulunorm *WACC* alljärgneva valemi alusel:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{OK}{VK + OK} \right) + k_d \times \left(\frac{VK}{VK + OK} \right),$$

kus:

- k_e - omakapitali hind (%);
- k_d - võlakapitali hind (%);
- VK - võlakapitali osakaal (%);
- OK - omakapitali osakaal (%).

Juhendi punkti 6.5 kohaselt kasutab Konkurentsiamet *WACC*’i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital, kuna selline kapitalistruktuur viitab jätkusuutliku ja stabiilse ettevõtja tunnustele tagades ka soodsa võlakapitali hinna. Konkurentsiamet ei kasuta *WACC*’i kapitali struktuuri arvutamisel konkreetse ettevõtte bilansilisi andmeid.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna (*WACC*) leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend 2016.a kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks (kehtib alates 27.06.2016; „käskkiri nr 1.1-2/16-009“, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>). Nimetatud juhendi punkti 4 tabelis 7 on kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind (*WACC*) alates 2016.a-st vee-ettevõtjatele 5,45%**, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev tabel 14.

Tabel 14 *WACC* arvestus

	WACC arvestus (%-des)	Vee-ettevõtjad
1.	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	1,47
2.	Eesti riigiriski preemia	0,78
3.	Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,30
4.	Võlakapitali hind	3,55
5.	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	1,47
6.	Eesti riigiriski preemia	0,78
7.	Tururiski preemia (McKinsey)	5,00
8.	Beeta (võimenduseeta)	0,510
9.	Beeta (võimendusega)	1,020
10.	Omakapitali hind	7,35
11.	Võla- ja omakapitali osakaal	0,5
12.	Võla- ja omakapitali osakaal	0,5
13.	WACC	5,45%

8.1. JVV poolt veeteenuse osutamiseks kasutatav põhivara ja kapitalikulu

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu JVV poolt soetatud veeteenusega seotud põhivara lülitamise kohta reguleeritava vara koosseisu.

Hinnataotluses esitas JVV andmed ettevõtja põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste,

investeeringute ja kapitalikulu summade kohta (vt tabel 15). Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi p 5.7 lähtuvalt kasutab Konkurentsiamet reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust, siis on Konkurentsiamet kajastanud alljärgnevas tabelis (vt tabel 15) ainult JVV omavahendite ja laenukohustuste arvelt soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade arvestuse, mis ei sisalda **liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid**.

Tabel 15 JVV veeteenuse osutamiseks kasutatav põhivara

rida	REGULEERITAV VARA	ühik	2015	2016	2017	2018
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	1 860,3	1 973,8	1 958,2	3 588,8
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses (ilma lõpetamata ehitise ja maata)	tuh €	1 476,7	1 494,1	1 405,1	2 500,9
3	Investeeringud põhivarasse	tuh €	113,5	33,0	50,6	45,7
4	Põhivara kulum (kapitalikulu)*	tuh €	96,1	106,0	108,3	143,5
5	Keskmine kuluminorm soetusmaksumuse suhtes*	%	5,0	5,4	3,9	4,0
6	Muud muudatused soetusmaksumuses**	tuh €			1 580,0	
7	Muud muudatused jääkmaksumuses**	tuh €			1 153,5	
8	Müüdüd, likvideeritud põhivara soetusmaksumuses	tuh €		48,5		
9	Müüdüd, likvideeritud põhivara jääkmaksumuses	tuh €		15,9		
10	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	1 973,8	1 958,2	3 588,8	3 634,5
11	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	1 494,1	1 405,1	2 500,9	2 403,2
12	Lõpetamata ehitise aasta lõpus	tuh €				57,1
13	Maa**	tuh €				10,6
14	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus koos lõpetamata ehitise ja maaga	tuh €				2 470,8

*Keskmine kapitalikulu norm (rida 5) = kapitalikulu (rida 4) / [(põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) + põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (rida 10)) / 2] × 100.

** 2017.a-l põhivara ümberklassifitseerimine seoses Jõgeva Linnavalitsuse poolt JVV-le antud sihtfinantseeringu ümbervormistamisega osakapitali sissemaksuks (vastavalt Jõgeva Linnavalitsuse 16.10.2017 korraldusele nr 232). Ümberklassifitseeritava põhivara koosseisu kuulub ka maa maksumusega 10,6 tuh €, kokku ümbervormistatud põhivara jääkmaksumus summas 1164,1 tuh €.

JVV poolt teostatud investeeringute osas on esitatud ülevaade käesoleva otsuse punktis 7. Konkurentsiamet pidas otsuse p-s 7 põhjendatuks JVV poolt aastatel 2015 – 2018 teostatud veeteenuse hinda lülitatavaid investeeringuid maksumuses 299,9 tuh € s.h lõpetamata ehitised summas 57,1 tuh €, mistõttu on põhjendatud arvestada nimetatud investeeringud ka põhivara koosseisu.

Tabelist (vt tabel 15 rida 14 veerg 2018) nähtub, et JVV omavahenditest ja kohustustest soetatud veeteenuse hinda lülitatava vara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus on 2470,8 tuh €. Lisaks sellele on JVV bilansis veeteenuse osutamiseks vajalikku vara, mis on soetatud sihtfinantseerimise vahenditest ning mis ei ole kajastatud ülaltoodud tabelis. 2018.a lõpus on sihtfinantseerimise vahenditest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate varade jääkmaksumus 1944 tuh €.

JVV poolt esitatud andmed veeteenuse hinda lülitatud kapitalikulu 143,5 tuh € kohta

Hinnataotluse kohaselt soovib JVV veeteenuse hinda lülitada kapitalikulu summas 143,5 tuh €,

millest 34,8 tuh € on võetud vee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ja 108,7 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu, s.h teisele vee-ettevõtjale osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinnas 3,7 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht kapitalikulu 143,5 tuh € kohta

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt peab veeteenuse hind sisaldama investeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab kapitalikulu. Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatavaks, veeteenusega seotud varadelt arvestatud kapitalikuluks 2018.a-l 143,5 tuh €. Veeteenuse osutamisega seotud varade keskmiseks kapitalikulu normiks regulatsiooniperioodil kujuneb JVV esitatud andmete kohaselt 4,0% (vt tabel 15 rida 5 veerg 2018) ehk varade keskmiseks elueaks on 25 aastat ($100 / 4,0 = 25,0$).

Mida pikema aja jooksul ettevõtja varasid amortiseerib, s.t pikemaid eluigasid rakendab, seda kasulikum on see vee-ettevõtjale pikas perspektiivis (suurem kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa koguperioodil) võimaldades ühtlasi tarbijatele sujuvamat hinnatõusu, kui investering lülitataks hinda lühema perioodi jooksul.

Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt on JVV raamatupidamises kasutatavad kuluminormid ja varade kasulikud eluead põhivaradele järgmised:

<u>Põhivara grupi nimi</u>	<u>Kuluminorm</u>	<u>Kasulik eluiga</u>
Võrgustikud ja torustikud	2,5%	40 aastat
Pumplad*	8%	12,5 aastat
Tootmishooned ja mudaväljak	2%	50 aastat
Komposteerimisplats	2,5%	40 aastat
Reoveepuhasti seadmed, teed ja platsid	8%	12,5 aastat
Masinad ja seadmed	6,7%-10%	10-15 aastat
Arvutitarkvara	33%	3 aastat

* Pumplad – Jõgeva linna poolt ülevõetud pumplad ehitusaastatega 1970 ja 1984

Konkurentsiamet võrdles Hinnataotluse kohaselt JVV raamatupidamises kasutatavaid varade eluigasid KIK-i poolt administreeritavate Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis²⁷ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt tabel 16), mis olid aluseks JVV veemajandusprojekti raames teostatud investeringute tasuvusanalüüside koostamisel.

Tabel 16 KIK poolt soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

Rida	Vara nimetus	KIK soovitus (eluiga aastat)	Kuluminorm
1	Võrgustikud, torustikud	40	2,5%
2	Tootmishooned	40	2,5%
3	Reservuaarid ja mahutid	40	2,5%
4	Masinad ja seadmed	15	6,7%

²⁷ Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 "Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõtjude eelhinnangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile" II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead.

Eelnevatest andmetest nähtub, et JVV poolt kasutatavad varade kasulikud eluead on osalt pikemad ja osalt lühemad, kui KIK poolt soovitatud eluead.

JVV esitatud andmete kohaselt kasutab ettevõtte vee- ja kanalisatsioonirajatiste (torustikud, tootmishooned, mudaväljak, komposteerimisplats) puhul kasulikku eluiga 40-50 aastat (kuluminorm 2% - 2,5%), osade pumplate²⁸ puhul kasulikku eluiga 8 aastat (kuluminorm 12,5%). JVV võttis 2010.a-l Jõgeva linnalt saadud reoveepuhasti kompleksi raamatupidamises arvele komponentidena, mille käigus seadmed ning teed ja platsid eraldati hoonest. Kuna reoveepuhasti oli varasemalt olnud kasutusel juba 2001.a-ast, rakendas JVV reoveepuhasti seadmetele ning teedele ja platsidele kuluminormi 8% ehk kasulikku eluiga 12,5 aastat tulenevalt järelejäänud kasulikust elueast. Sama eluiga (12,5 aastat) rakendab ettevõtja ka 1970-1980-ndatel rajatud pumplate osas.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks varasematel aastatel rajatud vee- ja kanalisatsioonirajatiste kasulikku eluiga 12,5 aastat, kuna ettevõtte on kasuliku eluea hindamisel lähtunud varade tegelikust järelejäänud kasulikust elueast. Konkurentsiamet peab põhjendatuks, et uuematele s.h veemajandusprojekti raames rajatud rajatistele rakendab JVV vastavalt KIK Juhendmaterjali punktis 10 soovitatud ja sellest pikemaid varade kasulikke eluigasid.

Masinatele ja seadmetele kasutab JVV erinevaid kapitalikulunorme sõltuvalt seadmest: liikurmehhanismidele rakendab JVV kasulikku eluiga 10 aastat (kuluminorm 10%), ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi seadmetele eluiga 15 aastat (kuluminorm 6,7%). **Kuna liikurmehhanismide kuluminormid vastavad tavapärases äriparktikas rakendatavatele kuluminormidele (10%) ja tegelikele eluigadele (10.a) ning ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi seadmetele (s.h veemajandusprojekti raames soetatutele) rakendab JVV vastavalt KIK Juhendmaterjali punktis 10 soovitatud varade kasulikke eluigasid, peab Konkurentsiamet nimetatud masinate ja seadmete kuluminorme põhjendatuks.**

Tulenevalt sellest, et Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks kapitalikulunormid ja määratlenud JVV omavahendite ja kohustuste arvel soetatud põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt tabel 15 rida 1 veerg 2018), **loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt põhjendatuks JVV omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 143,5 tuh € lülitamist veeteenuse hinda (s.h 139,73 tuh € Jõgeva linna veeteenuse hinnas ja 3,73 tuh € AS Kuremaa Enveko veeteenuse hinnas).**

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse suuruse põhjendatust peab Konkurentsiamet Juhendi punktist 5.4 lähtuvalt leidma JVV reguleeritava vara väärtuse. Juhendi p 5.8 lähtuvalt leitakse reguleeritav vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtuse. Lähtuvalt Juhendi p-st 5.9 on käibekapital 5% lubatud müügitulust.

Konkurentsiamet luges käesoleva otsuse punktis 8.1 põhjendatuks JVV reguleeritava vara hulka arvatava ettevõtte vahenditest ja kohustustest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatava

²⁸ Jõgeva linna poolt ülevõetud pumplad ehitusaastatega 1970 ja 1984

põhivara, mille jääkmaksumuseks kujuneb põhjendatud investeeringute (vt otsuse punkti 7) ja kapitali kulu (vt otsuse käesolevat punkti 8.1) tulemusel 2018. aasta lõpuks 2 470,8 tuh € (vt tabel 15 rida 14 veerg 2018). JVV 2018.a põhjendatud veeteenuse müügituluks kujuneb käesoleva otsuse kohaselt 541,0 tuh € (vt tabel 18 rida 11 veerg „Kokku“), millest lähtuvalt on käibekapitali suuruseks 27,1 tuh € ($541,0 \times 5 / 100 = 27,1$). Seega kujuneb JVV reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus 2018.a lõpus 2 470,8 tuh € + käibekapital 27,1 tuh € = **2497,9** tuh €.

JVV reguleeritava vara väärtus jaguneb Jõgeva linna tegevuspiirkonnale ja vee-ettevõtjale AS Kuremaa Enveko vastavalt põhivara jääkmaksumusele ja piirkonna lubatud müügitulule alljärgnevalt:

<u>Reguleeritava vara kujunemine (tuh €)</u>		<u>Jõgeva linn</u>	<u>AS Kuremaa Enveko</u>
1	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	2423,8	47,0
2	Lubatud müügitulu veeteenuse hinnas	526,5	14,6
3	Käibekapital (5% lubatud müügitulust)	26,3	0,7
	Reguleeritav vara (rida 1+3)	2450,2	47,7

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks JVV reguleeritava vara väärtuse summas 2497,9 tuh € (s.h Jõgeva linna tegevuspiirkond 2 450,2 tuh € ja AS-le Kuremaa Enveko osutatava teenusega seonduv vara 47,7 tuh €), kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 kajastatul ning ei sisalda tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt ega sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

8.2. JVV põhjendatud tulukus

JVV poolt taotletav veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 136,0 tuh €

JVV poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada põhjendatud tulukuse summas 136,0 tuh € (vt tabel 1 rida 9 veerg „2018“), millest 133,4 tuh € lülitatakse Jõgeva linna veeteenuse hinda (vt tabel 18 rida 10 veerud „Tasu võetud vee eest Jõgeva linn“, „Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest Jõgeva linn“) (sh tasusse võetud vee eest summas 43,0 tuh € ja tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest summas 90,4 tuh €) ja 2,6 tuh € lülitatakse AS-ile Kuremaa Enveko osutatava veeteenuse hinda (vt tabel 18 rida 10 veerg „Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest AS Kuremaa Enveko“).

Konkurentsiameti seisukoht põhjendatud tulukuse 136,0 tuh € osas

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5, s.t et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. JVV on Jõgeva vallas veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt. Tulenevalt sellest on nii Euroopas kui ka mujal maailmas kujundatud üldtunnustatud hinnaregulatsiooni printsiibid, mille üheks eesmärgiks on eelkirjeldatud ettevõtjate tulukuse piiramine. Ilma tulukuse piiramiseta tekiks turgu valitseval vee-ettevõttele võimalus teenida tarbija arvelt ülikasumit ning tarbija peaks ilma regulaatori (antud juhul Konkurentsiamet) sekkumiseta maksma kinni turgu valitseva ettevõtte võimaliku ülikasumi, sest tarbijal puudub teenusepakkuja osas alternatiivne valik.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt **investeeritud kapitalilt**. Investeeritud kapital ehk reguleeritav vara on Juhendi punktist 5.7 või 5.12 ja 5.8 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus, millele on lisatud käibekapital (vt otsuse p 8.1).

Käesoleva otsuse punktis 8.1 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks JVV reguleeritava vara väärtuse summas 2497,9 tuh €. Juhendi punktist 6 lähtuvalt kontrollib Konkurentsiamet ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust, rakendades reguleeritava vara väärtusele 2497,9 tuh € põhjendatud tulunormi (WACC) 5,45%. Lähtuvalt Juhendi punktist 6 kujuneb põhjendatud tulukuseks **136,1 tuh €** (reguleeritav vara 2497,9 tuh € × WACC 5,45% = 136,1 tuh €). JVV on Hinnataotluses soovinud lülitada veeteenuse hinda tulukust summas **136,0 tuh €**, mis ei ületa Juhendi punkti 6 põhimõtete kohaselt arvutatud põhjendatud tulukuse summat **136,1 tuh €**.

Hinnataotluse kohaselt jaguneb JVV põhjendatud tulukus Jõgeva linna tegevuspiirkonnale ja teisele vee-ettevõtjale AS Kuremaa Enveko vastavalt reguleeritava vara väärtusele alljärgnevalt:

<u>Põhjendatud tulukus</u>	<u>Jõgeva linn</u>	<u>AS Kuremaa Enveko</u>
Reguleeritav vara	2450,2	47,7
Lubatud põhjendatud tulukus (5,45%)		
ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 lähtuvalt	133,5	2,6
JVV taotletav tulukus	133,4	2,6

Eeltoodust nähtub, et nii Jõgeva linna tegevuspiirkonna kui ka vee-ettevõtja AS Kuremaa Enveko puhul ei ületa JVV poolt taotletud tulukuse summa ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi punkt 6 alusel arvutatud maksimaalset põhjendatud tulukust.

ÜVVKS § 14 lg-s 10 on sätestatud, et juhul, kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, nii nagu see on toimunud JVV puhul, tuleb veeteenuse hinna kooskõlastamisel kontrollida, kas veeteenuse hind tagab tagastamatu abi saamiseks võetud kohustuste täitmise (Juhendi p 7.4).

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt tabel 17) kontrollimaks, kas JVV poolt taotletav müügitulu on piisav tagamaks vee-ettevõtjale positiivset vaba kassavoogu ÜVVKS § 14 lg 10 tulenevate, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste katmiseks.

Tabel 17 Vaba raha

	KULUKOMPONENDID	2018 (tuh €)
1.	Vee erikasutusõiguse tasu	15,9
2.	Saastetasu	9,4
3.	Elektrienergia kulu	33,2
4.	Muud kontrollitavad tegevuskulud	229,0
5.	Laenukohustused	50,2
6.	Põhjendatud väljaminev kassavoog regulatsiooniperioodil (ridade 1-5 summa)	337,7

7.	Müügitulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga	540,5
8.	Jõgeva Vallavalitsuse poolt tasutav summa tuletõrje- ja sademevee katteks	25,9
9.	Sissetulev kassavoog kokku (rida 7 + rida 8)	566,4
10.	Vaba raha (rida 9 - rida 6)	228,8

Tabelist (vt tabel 17) selgub, et JVV sissetulev kassavoog (müügitulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga ja Jõgeva Vallavalitsuse poolt tasutav summa tuletõrje- ja sademevee katteks) on 566,4 tuh € (vt tabel 17 rida 9). Samas on ettevõtte põhjendatud kulutuste ja laenukohustuste summa kokku 337,7 tuh € (vt tabel 17 rida 6) s.h veeteenusega seotud laenukohustuste katmiseks minev summa 50,2 tuh € (vt tabel 17 rida 5). Seega on vee-ettevõtjale tagatud läbi veeteenuse hinna peale põhjendatud kulude ja laenukohustuste kandmist vaba raha 228,8 tuh € (vt tabel 17 rida 10).

JVV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind tagab müügitulu, mis võimaldab ÜVVKS § 14 lg 2 ning ÜVVKS § 14 lg 10 täitmist, kuna veeteenuse hinnaga on tagatud põhjendatud kulude katmine, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste tagasimaksmine (vt tabel 17 rida 5) ning vee-ettevõtjale jääb vaba raha 228,8 tuh € (vt tabel 17 rida 10) ettevõtte jätkusuutlikuks majandustegevuseks.

Konkurentsiamet on kontrollinud ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt, et veeteenuse hinnas kajastub tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt põhjendatud ulatuses (136,0 tuh €) ja jõudnud järeldusele, et JVV poolt taotletud veeteenuse hind tagab ÜVVKS § 14 lg 10 täitmise (vaba raha summas 228,8 tuh €).

9. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- tegevuskulud;
- kapitalikulu;
- põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
 TK - tegevuskulud;
 A - kapitalikulu;
 PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{iubatud_n},$$

kus:

$T_{lubatud}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
 n - veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetsed veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)},$$

kus:

$T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
 m_n - vastava ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil;
 $hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Metoodika p 2.12 kohaselt on regulatsiooniperiood 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks hindade arvutamisel.

Käesoleva otsuse punktis 5 on Konkurentsiamet põhjendatuks lugenud JVV poolt prognoositud müügimahud, punktis 6 tegevuskulud, punktis 8 JVV kapitalikulu ning tulukuse, mille põhjal kujunevad kaalutud keskmised veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt tabel 18).

Tabel 18 Kaalutud keskmise veeteenuse hinna kujunemine

rida	Veeteenuse hind		Tasu võetud vee eest Jõgeva linn	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest Jõgeva linn	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest AS Kuremaa ENVEKO	Lisa-teenused	KOKKU tuh €
1	Müügimaht	tuh m ³	165,6	161,7	9,5		
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	15,9	8,9	0,5	0,0	25,3
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	15,9				15,9
4	Saastetasu	tuh €		8,9	0,5		9,4
5	Kontrollitavad kulud	tuh €	106,0	147,8	7,7	0,6	262,2
6	Elektrienergia kulu	tuh €	13,6	18,4	1,2		33,2
7	Muud tegevuskulud	tuh €	92,3	129,5	6,6	0,6	229,0
8	Jõgeva Vallavalitsuse tasud tuletõrje ja sademevee kattteks	tuh €	-3,5	-22,4			-25,9
9	Kapitalikulu	tuh €	34,8	104,9	3,7	0,002	143,5
10	Põhjendatud tulukus	tuh €	43,0	90,4	2,6		136,0
11	Lubatud müügitulu	tuh €	196,2	329,6	14,6	0,6	541,0
12	Veeteenuse hind	€/m ³	1,18	2,04	1,54		

Konks § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

ÜVVKS § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks KonkS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja dreanaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

KonkS § 18¹ ja ÜVVKS § 7² lg 1 täitmine vee-ettevõtja poolt võimaldab Konkurentsiametil hinnata, kas iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

JVV on veeteenuste hinnad kujundanud järgmiselt:

- 1) Vee erikasutusõiguse tasu on JVV lülitanud tasusse võetud vee eest. Kuna vee erikasutusõiguse tasu on otseselt seotud võetud vee teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu lülitamist tasusse võetud vee eest.
- 2) Saastetasu kulu on JVV täies ulatuses lülitanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Reovee puhastamise teenusele otsekuluna arvatud saastetasu jaotab JVV Jõgeva linna tegevuspiirkonna ja vee-ettevõtja AS Kuremaa Enveko vahel lähtuvalt reovee teenuse müügi mahu proportsioonist. Kuna saastetasu on otseselt seotud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning saama kaetud korrelatsioonis teenuse kasutamise mahuga, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks saastetasu kulu lülitamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest ning jagamist JVV tegevuspiirkonna ja teisele vee-ettevõtjale osutatava teenuse vahel müügi mahu proportsioonist lähtuvalt.
- 3) Elektrienergia kulu on JVV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavat elektrienergia kulu tarbivate objektide lõikes, s.h kui teatav reovee ärajuhtimiseks kasutatav pumpla teenindab AS Kuremaa Enveko tegevuspiirkonda, siis lülitatakse selle reoveepumpla kulu täielikult AS Kuremaa Enveko veeteenuse hinda²⁹. Reovee puhastamisele kujunenud elektrienergia kulu jaotab JVV Jõgeva linna tegevuspiirkonna ja vee-ettevõtja AS Kuremaa Enveko vahel lähtuvalt reovee teenuse müügi mahu proportsioonile, kuna mõlema piirkonna reovesi puhastatakse ühes puhastis ja on sarnase reostusega. Konkurentsiamet peab põhjendatuks JVV poolt kasutatud elektrienergia kulu jagamise põhimõtteid, sest:
 - a) põhjendatud on võetud vee teenuse osutamisega seotud objektide elektrienergia kulu lülitamine tasusse võetud vee eest, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
 - b) põhjendatud on reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud objektide elektrienergia kulu lülitamine reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasusse, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna. Reovee puhastamisega seotud objektide elektrienergia kulu on põhjendatud jaotada Jõgeva linna

²⁹ Reovee ärajuhtimisel Jõgeva tegevuspiirkonna ja AS Kuremaa Envekol jagatavad kulud puuduvad.

tegevuspiirkonna ja teisele vee-ettevõtjale osutatava teenuse vahel reovee teenuse müüginahku proportsioonist lähtuvalt, kuna teenuse osutamiseks tehtav kulu tuleb katta vastavalt teenuse kasutamise mahule.

- 4) JVV on muud kontrollitavad tegevuskulud jaganud vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti (otsekulu). Reovee ärajuhtimisel on selgelt eristatavad kulud seoses reovee ärajuhtimisega Jõgeva tegevuspiirkonnas ning AS-le Kuremaa Enveko teenuse osutamisel, kuna AS-lt Kuremaa Enveko saabub reovesi puhastisse eraldiseisva torustikuga, mida hooldab ja haldab JVV. Reovee puhastamise teenusele kujunenud reoveepuhastusprotsessi otsekulud jagab JVV Jõgeva linna tegevuspiirkonna ja AS Kuremaa Enveko vahel vastavalt reovee teenuse müüginahku proportsioonile. Tegevuskulud, mida teostatakse üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks (raamatupidamise või ettevõtte juhi jms kulu) on vee-ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel vastavalt teatava veeteenuse osutamiseks seotud otsekulude³⁰ proportsioonile. Konkurentsiamet peab põhjendatuks JVV poolt kasutatud muude tegevuskulude, s.h tööjõukulude jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning saama kaetud korrelatsioonis teenuse kasutamise mahuga. Üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda lülitada.
- 5) Jõgeva Vallavalitsuse poolt Jõgeva linna tegevuspiirkonna teenindamiseks/arendamiseks makstud kompensatsiooni arvab JVV maha selle veeteenuse kuludest, millega on makstav kompensatsioon otseselt seotud. Seega tuletõrje hüdrantide hooldusega seotud kompensatsiooni arvab JVV maha Jõgeva linna võetud vee teenuse osutamiseks tehtavatest kuludest ja sademevee kulude katteks tasutava kompensatsiooni Jõgeva linna reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega seotud kuludest. Konkurentsiamet peab põhjendatuks JVV poolt Jõgeva Vallavalitsuse poolt makstava kompensatsiooni mahaarvamist Jõgeva linna tegevuspiirkonna vastava veeteenuse kuludest, millega kompensatsioon on otseselt seotud, kuna konkreetse veeteenuse osutamiseks saadav lisatulu, peab kajastuma vastava piirkonna konkreetse veeteenuse hinnas.
- 6) Kapitalikulu on JVV lülitanud võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda vastavalt sellele, milliseid varasid konkreetse veeteenuse osutamiseks kasutatakse. Reovee ärajuhtimise kapitalikulud on selgelt eristatavad lähtuvalt sellest, kas vara, millelt kapitalikulu arvestatakse, kasutatakse Jõgeva linnas teenuse osutamiseks või AS-le Kuremaa Enveko teenuse osutamisel (eraldiseisev vara ning AS-le Kuremaa Enveko reovee ärajuhtimise teenuse osutamiseks kasutatavat toru Jõgeva linna teenindamiseks ei kasutata). Reovee puhastamise teenusega seotud kapitalikulu (varad, mis teenindavad reovee puhastamise protsessis nii Jõgeva linna tegevuspiirkonda kui ka vee-ettevõtjat AS Kuremaa Enveko) on JVV jaganud tegevuspiirkonna ja teisele vee-ettevõtjale osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel müüginahku proportsioonist lähtuvalt. Üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks seotud varade kapitalikulu (juhtkonna varalt arvestatav kapitalikulu) on JVV jaganud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamiseks seotud otsekulude proportsiooni alusel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks JVV poolt kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks

³⁰ Otsekuludeks on vee-ettevõtja tegevuskulud, v.a muutuvkulud (kulud elektrile ja kemikaalidele ehk kokkuvõtvalt muutuvkulud, mis sõltuvad otseselt müüdava teenuse kogusest), v.a mittekontrollitavad kulud (maamaksule, keskkonnakulud ja riigilõiv) ja v.a põhivara kulum.

kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ja saama kaetud vastavalt osutatava teenuse mahule.

- 7) Tulukuse on JVV lülitanud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda lähtuvalt konkreetse teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest (vt p 6 nimetatud põhimõtteid). Üheaegselt mitme teenuse osutamisega seotud varadelt arvestatud põhjendatud tulukus on jagatud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamisega seotud otsekulude proportsiooni alusel, kuna otsekulude proportsioon näitab kõige paremini kui palju on vaja üldist vara teatava veeteenuse osutamiseks kasutada. Konkurentsiamet peab põhjendatuks JVV poolt kasutatud tulukuse jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukuse.

Kokkuvõtvalt on Konkurentsiamet seisukohal, et JVV on jaganud ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujundatud lubatud müügitulu ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ lähtuvalt erinevate veeteenuste vahel. Konkreetse veeteenuse müügitulu jagamisel Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud vastava veeteenuse müügi mahuga on saadud selle veeteenuse hind.

Jõgeva linna tegevuspiirkonna põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri

JVV soovib lähtuvalt ÜVVKS § 14² lg 1 kooskõlastada põhiteenustega seotud lisateenuste hinnakirja Konkurentsiametiga (vt Tabel 2). Kuna JVV on Jõgeva linnas monopoolses seisundis olev ettevõtte, siis on ka põhiteenustega seotud teenused sealsetele elanikele monopoolsed teenused, mistõttu tuleb JVV-l ka põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri kooskõlastada Konkurentsiametiga.

JVV on lisateenuste tasu arvutamisel lähtunud teenuse osutamise otsekuludest ja teenustele jaotatud tööjõukuludest, administreerimis- ja IT kuludest ning kapitali kulust, mis on Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud käesoleva otsuse punktides 6 ja 8. JVV on prognoosinud lisateenuste mahu lähtudes eelmiste aastate müügi mahuga dunaamikast, mis on Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud otsuse punktis 5.1.4. JVV on pidanud teenustele kujunenud otsekulude osas arvestust, millist kulu (materjalid, transport, tööjõukulu jne) konkreetsele teenusele kulub ja jaotatavad kulud jaganud teenuste vahel nende spetsiifikat ja mahukust ning müügi proportsioone arvesse võttes.

Kuna ettevõtja on lähtunud iga toote või teenuse osutamise aluseks olevate kulude eristamisel tegelikelt teenuse osutamiseks vajalikest kuludest, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, siis on selline lähenemine kooskõlas KonkS § 18¹, ÜVVKS §-s 7² ja ÜVVKS §-s 14 lg 2 sätestatuga ning **Konkurentsiamet loeb põhjendatuks JVV põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja Jõgeva linnas. Põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja kujunemine vastavalt eeltoodud JVV kulude arvestus- ja jagamisprintsipidele kajastub iga teenuse lõikes alltoodud Tabelis 19.**

Tabel 19 Põhiteenustega seotud teenuste kogumüügitulu ja hinnakirja kujunemine

Põhiteenustega seotud teenused		Töö- jõu- kulu	Administ- ratsiooni- kulud ja IT	Muud tegevus- kulud**	Kapitali- kulu	Põhjen- datud tulukus	Teenuse hind	Müügi- maht	Lubatud müügitulu
ÜHIK		€	€	€	€	€	€/tk	tk	€
1	kinnistu liitumiseks ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga tehniliste tingimuste koostamine	6,50	1,00	0,0	0,0	0,0	7,50	17	128
2	veemõõtja plommimine (iga järgneva veemõõtja	4,10	0,31	0,66	0,10	0,0	5,17	14	72

	plommimisel samal objektil lisandub hinnale 0,52 €)*								
3	kinnistu veetühenduse sulgemine või avamine veemõõdusõlmest või maakraani kaudu või siibrikaevust	13,49	0,70	1,48	0,16	0,0	15,83	1	15,8
4	veemõõtja vahetuse ja plommimise komplekshind (kliendi soovil)	8,97	0,29	6,57	0,14	0,0	15,97	3	47,9
5	tehniliste tingimuste väljastamine projekteerimiseks ja detailplaneeringuks	14,03	1,04	0,90	0,0	0,0	15,97	1	16
6	arvamuse esitamine ehitusprojekti kohta	14,03	1,04	0,90	0,0	0,0	15,97	20	319
7	näidu kontrollimise tasu (veearvesti näidu teatamata jätmisel)	3,09	0,13	0,63	0,0	0,0	3,84	13	50
8	KOKKU	543	46	57	2	0,0			649

* Esimese veemõõtja plommimise tasu on 5,17 €/tk. Iga järgneva veemõõtja plommimise kulu samal objektil 0,52 €/tk.

** Muud tegevuskulud, s.h transport, materjal, töövahendid.

10. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuste hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib Konkurentsiamet, et tulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel leitud lubatud müügitulu.

Tabel 20 Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil

OÜ Jõgeva Veevärk veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil		Müügi- maht (tuh m ³)	Veeteenuse hind (€/m ³)	Müügitulu aastas (tuh €)
1	Tasu võetud vee eest Jõgeva linn	165,6	1,18	195,4
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest Jõgeva linn	161,7	2,04	329,8
3	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest AS Kuremaa Enveko	9,5	1,54	14,6
Põhiteenustega seotud teenused Jõgeva linnas		(tk)	(€/tk)	(tuh €)
4	Kinnistu liitumiseks ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga tehniliste tingimuste koostamine	17	7,50	0,13
5	Veemõõtja plommimine (iga järgneva veemõõtja plommimisel samal objektil lisandub hinnale 0,52 €)*	14	5,17	0,07
6	Kinnistu veetühenduse sulgemine või avamine veemõõdusõlmest või maakraani kaudu või siibrikaevust	1	15,83	0,02
7	Veemõõtja vahetuse ja plommimise komplekshind (kliendi soovil)	3	15,97	0,05
8	Tehniliste tingimuste väljastamine projekteerimiseks ja detailplaneeringuks	1	15,97	0,02
9	Arvamuse esitamine ehitusprojekti kohta	20	15,97	0,32
10	Näidu kontrollimise tasu (veearvesti näidu teatamata jätmisel)	13	3,84	0,05
11	LUBATUD MÜÜGITULU			540,5

Konkurentsiamet, kontrollinud erinevate veeteenuste hindadega ja põhiteenustega seotud teenuste hinnakirjaga saadavat planeeritavat müügitulu 540,5 tuhat € (vt tabel 20 rida 11), leidis et see ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel leitud lubatud müügitulu 541,0 tuhat € (vt tabel 18 rida 11 veerg „Kokku“).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja Juhendist

otsustan:

1) Kooskõlastada OÜ Jõgeva Veevärk poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind alljärgnevalt:

Veeteenuse hind Jõgeva linnas:

- tasu võetud vee eest	1,18 €/m³
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	2,04 €/m³

Veeteenuse hind vee-ettevõtjale AS Kuremaa Enveko:

- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	1,54 €/m³

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu kehtib klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reo- või sademevee kontsentratsioon ei ületa Jõgeva linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (Jõgeva Linnavolikogu 22.04.2010 määrus nr 8³¹ § 16 lg 1 ja 2) osundatud reostusnäitajate piirväärtuseid.

2) Kooskõlastada OÜ Jõgeva Veevärk põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri:

- kinnistu liitumiseks ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga tehniliste tingimuste koostamine	7,50 €
- veemõõtja plommimine (iga järgneva veemõõtja plommimisel samal objektil lisandub hinnale 0,52 €)	5,17 €
- kinnistu veeühenduse sulgemine või avamine veemõõdusõlmest või maakraani kaudu või siibrikaevust	15,83 €
- veemõõtja vahetuse ja plommimise komplekshind (kliendi soovil)	15,97 €
- tehniliste tingimuste väljastamine projekteerimiseks ja detailplaneeringuks	15,97 €
- arvamuse esitamine ehitusprojekti kohta	15,97 €
- näidu kontrollimise tasu (veearvesti näidu teatamata jätmisel)	3,84 €

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas

³¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/427112013036&leiaKehtiv>

ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenoustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Haab
teenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Lisa 1 JVV investeeringud (otsuse punkt 7)

Jrk nr	OÜ Jõgeva Veevärk investeeringud		2015	2016	2017	2018
Kooskõlastatava hinnaga teenuste investeeringud						
1.	Veevarustuse teenus	tuh €	58,3	8,3	22,6	20,1
1.1	Jõgeva RKA	tuh €	58,3	8,3	22,6	20,1
1.1.1	sh uusehitused ja seadmed	tuh €				
1.1.1.1	Traktori konkshaagis (käru)	tuh €	1,1			
1.1.1.2	Vee liitumispunktide ehitamine Jõgeva linnas koos kaasneva torustikuga 0,190 km	tuh €	37,0			
1.1.1.3	Soetatud veearvestid	tuh €	6,5	3,4		
1.1.1.4	Geoinfosüsteemi (GIS) arendus	tuh €	8,4			
1.1.1.5	WLM kaevud	tuh €	5,2			
1.1.1.6	Toominga 34 masinate ja materjalide plats	tuh €		4,9		
1.1.1.7	Tuletõrjehüdrantide rajamine	tuh €				3,7
1.1.1.8	Vee liitumispunktide ehitamine Jõgeva linnas 0,016 km	tuh €			7,5	
1.1.1.9	Projektijuhi tööõukulud				4,7	0,2
1.1.1.10	Diisलगeneraatori soetamine	tuh €				8,6
1.1.1.11	Geoinfosüsteemi (GIS) arendus	tuh €				3,6
1.1.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €				
1.1.2.1	Vee liitumispunktide rek. Jõgeva linnas 0,015km	tuh €			7,8	
1.1.2.2	Vee liitumispunktide rek. Jõgeva linnas	tuh €				4,0
1.1.2.3	Projektijuhi tööõukulud	tuh €			2,6	
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	tuh €	17,2	23,9	28,1	13,4
2.1	Jõgeva RKA	tuh €	16,5	22,6	28,1	13,1
2.1.1	sh uusehitused ja seadmed	tuh €				
2.1.1.1	Traktori konkshaagis (käru)	tuh €	4,1			
2.1.1.2	Geoinfosüsteemi (GIS) arendus	tuh €	8,2			
2.1.1.3	Toominga 34 masinate ja materjalide plats	tuh €		5,9		
2.1.1.4	Tõstuki soetamine	tuh €		16,2		
2.1.1.5	Reokanal. toru ehitus 0,015 km	tuh €			9,5	
2.1.1.6	Projektijuhi tööõukulud	tuh €			11,4	
2.1.1.7	Kanal.liitumispunktide ehitamine 0,074 km	tuh €			7,2	
2.1.1.8	Geoinfosüsteemi (GIS) arendus	tuh €				3,5
2.1.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €				
2.1.2.1	Reoveepuhasti seadmete parendus	tuh €	4,2	0,5		
2.1.2.3	SBR tanki keerdtrepi paigaldus	tuh €				2,8
2.1.2.5	Liitumispunktide rek.Jõgeva linnas	tuh €				0,8
2.1.2.6	Kanal.toru osaline rek. Jõgeva linnas	tuh €				6,0
2.2	Vee-ettevõtja Kuremaa ENVEKO AS	tuh €	0,7	1,4	0,0	0,3
2.2.1	sh uusehitused ja seadmed	tuh €				
2.2.1.1	Traktori konkshaagis (käru)	tuh €	0,2			
2.2.1.2	Geoinfosüsteemi (GIS) arendus	tuh €	0,2			
2.2.1.3	Toominga 34 masinate ja materjalide plats	tuh €		0,4		
2.2.1.4	Tõstuki soetamine	tuh €		1,0		
2.2.1.5	Geoinfosüsteemi (GIS) arendus	tuh €				0,1
2.2.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €				
2.2.2.1	Reoveepuhasti seadmete parendus	tuh €	0,2	0,0		
2.2.2.2	SBR tanki keerdtrepi paigaldus	tuh €				0,2

3.	Sademe- ja dreneaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine ning puhastamine	tuh €	38,0	0,7	0,0	12,2
3.1	Jõgeva RKA	tuh €	38,0	0,7	0,0	12,2
3.1.1	sh uusehitused ja seadmed	tuh €				
3.1.1.1	Traktori konkshaagis (käru)	tuh €	0,1			
3.1.1.2	Sadeveetorustike ehitus	tuh €	17,7			
3.1.1.3	Geoinfosüsteemi (GIS) arendus	tuh €	4,2			
3.1.1.5	Keskkonnaprogrammi toel sademevee andmebaasi loomine	tuh €	14,1			
3.1.1.6	Sademevee andmebaasi lisatööd	tuh €	2,0			
3.1.1.7	Toominga 34 masinate ja materjalide plats	tuh €		0,7		
3.1.1.8	Geoinfosüsteemi (GIS) arendus	tuh €				1,8
3.1.1.9	Sademeveekanal.ehitus Puiestee tn 0,089 km	tuh €				8,8
3.1.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €				
3.1.2.1	Sademeveekanal.rek Puiestee tn 0,009 km	tuh €				1,6
Kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud kokku		tuh €	113,5	33,0	50,6	45,7
<i>s.h reoveekogumisala Jõgeva linn (read 1.1+2.1+3.1)</i>		tuh €	<i>112,8</i>	<i>31,6</i>	<i>50,6</i>	<i>45,4</i>
<i>s.h teine vee-ettevõtja AS Kuremaa Enveko (rida 2.2)</i>		tuh €	<i>0,7</i>	<i>1,4</i>	<i>0,0</i>	<i>0,3</i>
4.	Muu tegevus (hinnad ei ole reguleeritavad ÜVVKS kohaselt)	tuh €	0,5	0,6	0,0	0,0
4.1	Jõgeva RKA	tuh €	0,5	0,6	0,0	0,0
4.1.1	sh uusehitused ja seadmed	tuh €				
4.1.1.1	Traktori konkshaagis (käru)	tuh €	0,4			
4.1.1.2	Toominga 34 masinate ja materjalide plats	tuh €		0,4		
4.1.1.3	Tõstuki soetamine	tuh €		0,2		
4.1.2	sh olemasolevate rekonstrueerimine	tuh €				
4.1.2.1	Reoveepuhasti seadmete parandus	tuh €	0,05	0,01		
4.1.2.2	SBR tanki keerdtrepi paigaldus	tuh €				0,03
5.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris (v.a ühtekuuluvusfondist saadud abi)	tuh €	7,0	0,0	0,0	0,0
5.1	Jõgeva RKA	tuh €	7,0	0,0	0,0	0,0
5.1.1	Keskkonnaprojekti toel sademevee andmebaasi loomine	tuh €	7,0	0,0	0,0	0,0
6.	Veevaldkonna investeeringud kokku vastavalt ehitiste valmimise aastale (rida 1 + rida 2 + rida 3 + rida 5)	tuh €	120,5	33,0	50,6	45,7
7.	Lõpetamata ehitiste maksumus 2018.a lõpus (OÜ Jõgeva Veevärk omavahenditest ja kohustustest)	tuh €				57,1
Investeeringud OÜ Jõgeva Veevärk omavahenditest ja kohustustest koos lõpetamata ehitistega, mis lülitatakse veeteenuse hinda (rida 1 + rida 2 + rida 3 + rida 7)		tuh €	113,5	33,0	50,6	102,8
<i>s.h reoveekogumisala Jõgeva linn</i>		tuh €	<i>112,8</i>	<i>31,6</i>	<i>50,6</i>	<i>102,2</i>
<i>s.h teine vee-ettevõtja AS Kuremaa Enveko</i>		tuh €	<i>0,7</i>	<i>1,4</i>	<i>0,0</i>	<i>0,6</i>